

Curierul Adventist

DECEMBRIE 2017 : GÂNDEȘTE „O VEȘNICIE”, ACȚIONEAZĂ „ÎNTR-O SECUNDĂ”!
+ LECȚIILE FILISTENILOR + ADVENTISM 112 + IUBIRE VEȘNICĂ
+ SEXUALITATEA UMANĂ: SPIRITUALITATEA EI DERIVĂ DIN CREAȚIE
+ CE SUNT APOCRIFELE? + NEMURIREA SUFLETULUI? + DOUĂ NUNȚI

REVISTĂ LUNARĂ DE INFORMAȚII ȘI INȘPIRAȚIE PENTRU AȘTEPTĂTORII REVENIRII DOMNULUI HRISTOS

COMITETUL DE BUGET AL UNIUNII DECIZIE PERSONALĂ PENTRU MISIUNE

Curierul Adventist

„Iată, Eu vin curând...”

Misiunea noastră este să-L înălțăm pe Domnul Isus Hristos prin prezentarea de experiențe ale dragostei Lui nemărginite, de articole și știri, ajutându-l astfel pe cititor să-L cunoască mai bine pe Mântuitorul și să aibă o speranță vie în apropiata Lui revenire.

3 Eveniment

Ștefan Tomoiagă
Gândește „o veșnicie”,
acționează „într-o
secundă”!

4 Reflecții

Dan Constantinescu
Lecțiile filistenilor

7 Comitet buget: raport președinte

Ștefan Tomoiagă
Adventism 112

9 Comitet buget: raport secretar

Aurel Neațu
Iubire veșnică

12 Comitet buget: raport trezorer

Eduard Călugăru
Eben-Ezer

14 Creștinism practic

Teofil Petre
Încercare de răspuns la
frământările unui tânăr

18 Misiune

Săvel Lupu
Misiune la Bacău

19 Sola Scriptura

Liviu Stănescu
La țanc

20 Teologie

Zoltán Szallós-Farkas
Sexualitatea umană:
spiritualitatea ei derivă
din creație

24 Popas pentru studiu

Cristian Trenchea
Ce sunt apocrifele?

25 Doctrină

Ștefan Radu
Până acolo încât...

26 Repere ale identității

Florin Lăiu
Nemurirea sufletului? (2)

29 La odihnă

30 Lecții din istoria noastră

Beniamin Roșca
Două nunți

31 Pagina copiilor

Alina Chirileanu
Să cunoaștem Biblia

*Dincolo de tăcerea noastră
sau de strigătul lumii,
important este că Dumnezeu
strigă. El cheamă biserica la
redeșteptare și reformă. El
îi avertizează pe locuitorii
acestui pământ despre
apropiata Sa venire. „Timpul
judecăților distrugătoare ale
lui Dumnezeu este timpul
harului pentru cei ce n-au
avut ocazie să cunoască
adevărul. Dumnezeu va privi
cu îndurare asupra lor. Inima
Sa plină de milă e mișcată;
mâna Sa mai este încă
întinsă pentru a mântui,
în timp ce ușa este închisă
pentru cei ce nu vor să intre.”
Care este răspunsul tău la
strigătul de urgență al lui
Dumnezeu? Fii un altar pentru
Domnul în țara Egiptului!*

Anul XCIV, DECEMBRIE 2017. Publicația oficială a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România.
Apare lunar, sub coordonarea Comitetului Uniunii.

Director Balla Lorand; Redactor-șef Teodor Huțanu; Consultanți: Ștefan Tomoiagă, Aurel Neațu, Eduard Călugăru, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Georgel Pîrlitu, Viorel Răducan, Ioșif Pașca, Gabriel Ban; Colaboratori speciali: Romică Sirbu, Dragoș Mușat, Daniel Chirileanu, Florian Ristea; Redactor web Marian Mihai; Lectura manuscrisului Adrian Neagu; Redactor-corector Livia Ciobanu-Mihai; Tehnoredactor Irina Toncu; Adresa de corespondență: Curierul Adventist, str. Erou Iancu Nicolae nr. 38-38A, Voluntari, jud. Ilfov, cod 077190; E-mail curierul@adventist.ro; Website www.curieruladventist.ro; Imprimare Tipografia Fast Print, Șos. Cernica nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov, Tel. 021/323 00 20; Fax 021/323 00 40

ISSN 1220-6725

GÂNDEȘTE „O VEȘNICIE”, ACȚIONEAZĂ „ÎNTR-O SECUNDĂ”!

Timpul se face mai nou cu cât îmbătrânește, iar noi, când avem aceeași viteză cu el, nici nu observăm când trece. Trăim însă cel mai prețios timp: acela care ne-a mai rămas de trăit, acela care este cel mai aproape de veșnicie.

În toate țările vorbitoare de limba engleză, oamenii spun „La revedere!”. Formula de salut „La revedere!” (Good bye!) este o prescurtare a unei binecuvântări: „Dumnezeu să fie cu tine!” (God be with you). De-a lungul timpului, fraza a fost modificată și scurtată cu „good” pentru Dumnezeu (God) și „bye” pentru „să fie cu tine” (be with you). Fraza a fost scurtată și mai mult până la „bye” (Pa!), dar ea încă înseamnă „Dumnezeu să fie cu tine”. Fără să-și dea măcar seama, milioane de oameni recunosc zilnic prezența lui Dumnezeu printr-un salut, o fluturare de mână sau un prietenos „La revedere”.

Cum suntem noi astăzi, când ne desparte atât de puțin de începerea unui nou an? Ne mai gândim la veșnicie? „La revedere” ție, cel care ai ajuns până aici și până acum. Oricare ți-ar fi trecutul, ține minte că încă ai un viitor imaculat!

În 2018, Dumnezeu ne cheamă să citim zilnic Cuvântul și apoi să intrăm în via Lui, nu pentru a mânca strugurii, ci pentru a lucra pentru slava Lui. E timpul ca

cei 7 000 să nu rămână ilustra anonimi, ci lucrători cu inimă iubitoare pentru rezultatele finale binecuvântate.

Dumnezeu parcă ține tot ce e mai bun pentru sfârșit. Ce lucruri frumoase li se întâmplă celor ce știu să aștepte! Până atunci, să ne bucurăm de „astăzi”, căci este scris: „Eu voi vesti hotărârea Lui; Domnul mi-a zis: «Tu ești Fiul Meu! Astăzi te-am născut!»” (Psalmii 2:7) Să nu neglijăm relația cu Isus începută cu atâta bucurie. Să trecem la acțiune acum, cât mai avem timp, pentru că influența noastră doar acum, „într-o secundă”, poate avea efect asupra eternității. Pentru odihnă există veșnicia. An nou binecuvântat! ■

Ștefan Tomoiagă este președintele Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România.

**VEȘNICIA
ÎNCEPE ACUM
ȘTEFAN
TOMOIAGA**

**„ACEASTA ESTE LUCRAREA
DUMNEZEULUI TĂTĂLUI
TĂU, CARE TE VA AJUTA;
ACEASTA ESTE LUCRAREA
CELUI ATOTPUTERNIC,
CARE TE VA BINECUVÂNTA
CU BINECUVÂNTĂRILE
CERURILOR DE SUS, CU
BINECUVÂNTĂRILE APELOR
DE JOS...” (GENEZA 49:25)**

Redeșteptare și Reformă tu, familia ta, biserica ta, semenii tăi

„Ilie crezuse că era singurul închinător al Dumnezeului adevărat în Israel. Dar Acela care cunoaște inimile tuturor i-a dezvăluit prorocului că erau mulți alții care, în timpul anilor de apostazie, îi rămăseseră credincioși. „Dar voi lăsa în Israel”, a zis Dumnezeu, „șapte mii de bărbați, și anume pe toți cei ce nu și-au plecat genunchii înaintea lui Baal, și a căror gură nu l-au sărutat.”

Din experiența lui Ilie în acele zile de descurajare și aparentă înfrângere, se pot învăța multe lecții – lecții deosebit de valoroase pentru slujitorii lui Dumnezeu din veacul acesta caracterizat

Să mergem acolo unde merg îngerii

printr-o depărtare generală de dreptate. (...) Îndoiala și necredința își răspândesc influența dăunătoare asupra minții și inimii, și mulți înlocuiesc Cuvântul lui Dumnezeu cu teoriile oamenilor. Se susține public că am ajuns vremea când rațiunea omenească trebuie ridicată mai presus de învățăturile Cuvântului. (...)

Într-o vreme ca aceasta, fiecare copil al lui Dumnezeu trebuie să se angajeze activ în ajutorarea altora. Când aceia care au ajuns la înțelegerea adevărului Bibliei caută bărbați și femei care tânjesc după lumină, îngerii lui Dumnezeu îi însoțesc. Și acolo unde merg îngerii, nimeni nu trebuie să se teamă să înainteze.”

(Ellen G. White, *Profeți și regi*, pp. 119–120)

LECȚIILE FILISTENILOR¹

FILISTENII, CARE
NU CUNOȘTEAU
LEGEA LUI DUMNE-
ZEU, AȘEZASERĂ
CHIVOTUL ÎNTR-UN
CAR CÂND L-AU
TRIMIS ÎNAPOI
LA ISRAEL, IAR
DOMNUL A PRIMIT
OSTENEALA LOR.
DAR ISRAELIȚII
ERAU ÎN POSESIA
DECLARAȚIEI LĂ-
MURITE A VOINȚEI
LUI DUMNEZEU ÎN
TOATE PROBLEME-
LE ACESTEIA, IAR
NEGLIJAREA ACE-
TOR INSTRUCȚIUNI
DIN PARTEA LOR
ERA DEZONORANTĂ
PENTRU DUMNEZEU.

De regulă, suntem dispuși să învățăm de la cei mai vârstnici și de la cei pe care îi considerăm superiori datorită pregătirii sau experienței. Astfel, în ceea ce privește viața spirituală, învățăm, mai întâi, de la părinți, apoi de la instructorii Școlii de Sabat, de la pastori, prezbiteri și de la ceilalți slujbași de vază ai bisericii.

Convinși de apartenența noastră la „rămășița [care] va fi mântuită” (Romani 9:27), de statutul privilegiat pe care-l avem în calitate de „copii ai luminii” (Efeseni 5:8), înțelegem să respingem cu vehemență „învățăturile începătoare ale lumii” (Coloseni 2:20) și pe învățătorii ei, considerați a fi mincinoși, potrivit versetelor biblice.

Și totuși...

Dacă în materie doctrinară o asemenea atitudine poate fi justificată, în ceea ce privește trăirea adevărilor cunoscute, Scriptura oferă numeroase exemple potrivit cărora „fiii veacului acestuia ... sunt mai înțelepți decât fiii luminii” (Luca 16:8).

În cele ce urmează ne vom referi, cu precădere, la pasajul din 1 Samuel 6:1-12, de unde am extras și ideea titlului articolului de față.

„Să nu-l trimiteți cu mâna goală”

Primul sfat dat împăraților filisteni de ghicitorii și preoții lui Dagon, chemați să-i povățuiască în privința repatrierii chivotului, poate fi motivat, în bună măsură, de tradițiile și obiceiurile orientale. El este fundamentat însă, cu siguranță, și pe venerația de care se bucura Dumnezeu lui Israel în urma întâmplărilor petrecute în răstimpul ultimelor șapte luni în preajma acestui obiect sacru.

Ne amintim, cu acest prilej, de rânduiala divină privitoare la marile sărbători ale poporului Israel, potrivit căreia bărbații evrei urmau „să nu se înfățișeze cu mâinile goale înaintea Domnului” (Deuteronomul 16:16), ca semn al reverenței față de Cel care îi scosese din robia egipteană (nu „cu mâinile goale” – Exodul 3:21) și le oferise un trai îmbelșugat în țara promisă.

„O jertfă pentru vină”

Surprinzătoare este asocierea darurilor amintite mai sus cu noțiunea de „jertfă pentru vină”, specifică ritualurilor israelite (Leviticul 5:14-6:7). Asociere de mare rafinament, dacă avem în vede-

re faptul că asemenea jertfe erau aduse, în primul rând, de cel care „va păcătui fără voie față de lucrurile închinare Domnului”.

Desigur că, asemenea celorlalte popoare păgâne, filistenii obișnuiau și ei să aducă ofrande pentru îmbunarea zeilor. De data aceasta însă, asistăm la o conștientizare a vinovăției față de un Dumnezeu care le era străin, de natură să provoace „urgie” manifestată asupra locuitorilor („bube la șezut”) și pământurilor acestora („șoarecii ... care pustiesc țara”).

„Dați slavă Dumnezeului lui Israel”

Interesant este faptul că, dincolo de semnificația reală sau închipuită a acestor jertfe-daruri, ele aveau o motivație cât se poate de concretă: aceea de a recunoaște puterea divină printr-o „formulă tehnică ce îi cerea persoanei căreia i se vorbea astfel să ia măsurile cerute de împrejurări care ar aduce onoare lui Dumnezeu”².

Așa se justifică folosirea celui mai nobil material cunoscut la acea vreme pentru confecționarea obiectelor ce reprezentau umflături și șoareci, același aur folosit la poleirea chivotului și din care erau executați cei doi heruvimi și capacul (Exodul 25:11,17,18).

Aproximativ o mie de ani mai târziu, alți reprezentanți ai „neamurilor”, care locuiau „în mijlocul întunecimii păgânismului”³, veniți să dea slavă Dumnezeului lui Israel, „și-au deschis viștierile și I-au adus daruri: aur, tămâie și smirnă” (Matei 2:11).

Mai mult, slava lui Dumnezeu era asociată și cu ideea de putere discreționară, așa cum rezultă din expresia „poate că va înceta să-și apese mâna peste voi”.

„Pentru ce să vă împietriți inima ...?”

Această întrebare (fără îndoială, retorică) introduce un scurt recurs la istoria poporului Israel, cu referire directă la eliberarea miraculoasă din Egiptul lui Faraon. Dacă faima unui Dumnezeu care promisese: „Voi trimite groaza Mea înaintea ta” (Exodul 23:27) era cât se poate de firească la patruzeci de ani după evenimentul respectiv, în vremea cuceririi Ierihonului, așa cum afirma o altă reprezentantă a păgânismului canaanit, numită Rahav (Iosua 2:9-11), reiterarea ei după câteva secole este, cu adevărat, remarcabilă.

Iar dacă, sub inspirație divină, Moise rânduiise tot felul de semne și simboluri de aducere-ămințe, pentru ca evreii să rememoreze miracolul ieșirii lor din robia egipteană, iată că ghicitorii și

preoții filistenii confirmau, *avant la lettre*, dictonul formulat de filosoful și scriitorul american de origine spaniolă George Santayana: „Cei care au uitat trecutul sunt condamnați să îl repete.”

„Dumnezeu nu ține seama de vremurile de neștiință” (Faptele 17:30)

Respectul filistenilor față de „chivotul Domnului” s-a manifestat și în ceea ce privește modalitatea de transport a acestuia: într-un „car nou de tot”, la care erau înjugate „două vaci tinere, care dau țâță și care n-au tras la jug”, lucrurile de aur oferite ca dar pentru vină fiind depozitate „alături de el, într-o ladă”. Carul avea ca escortă, în spatele lui, pe toți cei cinci domnitori ai dușmanilor lui Israel.

Desigur că procedurile respective difereau semnificativ față de rânduielile date prin Moise pentru transportul „lucrurilor sfinte” (Numeri 4:5-20). „Filistenii, care nu cunoșteau Legea lui Dumnezeu, așezaseră chivotul într-un car când l-au trimis înapoi la Israel, iar Domnul a primit osteneala lor. Dar israeliții erau în posesia declarației lămurite a voinței lui Dumnezeu în toate problemele acestea, iar neglijarea acestor instrucțiuni din partea lor era dezonorantă pentru Dumnezeu.”⁴

Așa se explică pedeapsa severă a lui Uza (2 Samuel 6:3-7), nu doar pentru săvârșirea unui gest interzis (de atingere a chivotului), ci pentru încălcarea obligațiilor pe care le aveau leviții în asemenea situații.

Ca să nu mai vorbim de tragedia locuitorilor din Bet-Șemeș, când peste cincizeci de mii de israeliți au plătit prețul curiozității de a se uita în chivot (1 Samuel 6:19), gest pe care filistenii păgâni nu și l-au permis.

„Puneți-Mă astfel la încercare, zice Domnul” (Maleahi 3:10)

Dar cea mai însemnată lecție pe care filistenii au oferit-o cu ocazia respectivă este, de departe, lecția credinței. Să pui la jug două vaci tocmai despărțite de vițeele lor și să sperii că acestea vor merge, fără a fi conduse, la deal, fără să se abată de la un drum anume („dacă se va sui pe drumul hotarului său spre Bet-Șemeș”) este, fără îndoială, un gest de încredere în Providența divină.

Cei care locuiesc la țară cunosc faptul că, după întârcarea forțată a vițeelelor, vitele părăsesc deseori

**JUDECATI
DUPĂ LUMINA
DAN
CONSTANTINESCU**

**„FII VEACULUI ACESTUIA
... SUNT MAI ÎNTELEPȚI
DECÂT FII LUMINII.”
(LUCA 16:8)**

pășunea, uneori chiar în miezul zilei, pentru a se întoarce acasă, la odraslele lor.

Deloc întâmplător, Dumnezeu răspunde acestei provocări. Scriptura nu consemnează înțetarea plăgilor cu care au fost loviți filistenii, dar traseul carului „drept pe drumul spre Bet-Șemeș” a infirmat varianta că „lucrul acesta a venit ... din întâmplare”.

Doar „firimituri pentru câței”?

Istoria biblică a consemnat o serie de alte personaje care, deși nu făceau parte din „poporul ales”, au rămas emblematice pentru ascultarea lor față de cuvântul lui Dumnezeu. Unul dintre ele este Urie Hetitul, a cărui mărturie de credință face referire chiar la chivotul Domnului: „Chivotul și Israel și Iuda locuiesc în corturi..., și eu să intru în casă să mănânc și să beau și să mă culc cu nevastă-mea?! Viu ești tu și viu este sufletul tău că nu voi face lucrul acesta” (2 Samuel 11:11).

Mântuitorul menționează și El două asemenea exemple: „Pe vremea lui Ilie... erau multe văduve în Israel, și totuși Ilie n-a fost trimis la niciuna din ele, afară de o văduvă din Sarepta Sidonului. Și mulți leproși erau în Israel pe vremea prorocului Elisei, și totuși niciunul din ei n-a fost curățit, afară de Naaman Sirianul” (Luca 4:25-27).

Deși afirmă explicit: „Eu nu sunt trimis decât la oile pierdute ale casei lui Israel” (Matei 15:24), Isus nu ezită să răsplătească credința unei femei „grecoaică de obârșie siro-feniciană” (Marcu 7:24-30), sau a sutașului roman, despre care declară: „Vă spun că nici chiar în Israel n-am gă-

sit o credință atât de mare” (Luca 7:9). Ca să nu mai vorbim de pilda samariteanului milos (Luca 10:25-37), sau despre bunăvoința cu care o tratează pe femeia samariteană de la fântâna lui Iacov (Ioan 4:4-42).

Aleși, dar nu favorizați

Mulți dintre laodiceenii de astăzi, mai ales cei crescuți în credința adventă, se simt *ca acasă* în locașurile lor de închinare. Confirmând afirmația psalmistului: „Iată ce plăcut și ce dulce este să locuiești frații împreună!” (Psalmii 133:1), ei n-ar trebui să ignore nici solemnitatea locului în care este invocată prezența divină, ascultând îndemnul lui Pavel „să faceți totul pentru slava lui Dumnezeu” (1 Corinteni 10:31).

În plus, ar fi de dorit să nu uite că, la fel ca și în vechime, alegerile lui Dumnezeu nu pot fi folosite pentru justificarea unei eventuale meritocrații, ci au un singur scop: misiunea. Astfel, Avraam a fost ales pentru a fi o binecuvântare, „făcând ce este drept și bine” (Geneza 12:3; 18:19), „[poporul] Israel a fost ales ca să păstreze cunoștința de Dumnezeu pe pământ”⁵, Ierusalimul a fost „cetatea pe care o alesese Domnul din toate semințiile lui Israel ca să-Și pună Numele în ea” (2 Cronici 12:13), ucenicii au fost aleși să fie martori ai lui Hristos „până la marginile pământului” (Faptele 1:8), iar despre Pavel, Dumnezeu afirmă că este „un vas pe care l-am ales ca să ducă Numele Meu înaintea neamurilor” (Faptele 9:15).

În ceea ce privește mântuirea, „El a dat și da tuturor viață și lumină și fiecare va fi judecat după lumina primită”⁶. Așadar, n-ar trebui să fie de mirare că „vor veni mulți de la Răsărit și de la Apus și vor sta la masă cu Avraam, Isaac și Iacov în Împărăția cerurilor. Iar fiii Împărăției vor fi aruncați în întunericul de afară, unde vor fi plânsul și scrâșnirea dinților” (Matei 8:11,12). ■

¹ Prelucrare după o predică a fratelui Marius Șteblea, prezbiter în comunitatea Vlădeni, jud. Brașov

² Comentarii biblice, <http://mybible.ro/vdc/ioan/9/comentariu>

³ E. G. White, *Hristos, Lumina lumii*, p. 59, https://egwwritings.org/?ref=ro_HLL.59.3¶=2000.172

⁴ E. G. White, *Patriarhi și profeți*, p. 705, https://egwwritings.org/?ref=ro_PP.705.3¶=2674.3248

⁵ E. G. White, *Adevărul despre ingeri*, p. 147, https://egwwritings.org/?ref=ro_A%C3%8E.147.2¶=2025.803

⁶ E. G. White, *Hristos, Lumina lumii*, p. 210, https://egwwritings.org/?ref=ro_HLL.210.2¶=2000.923

Prof. univ. dr. **Dan Constantinescu** predă economia și este licențiat și în teologie.

ADVENTISM 112

*Va fi un altar pentru Domnul
în țara Egiptului... (Isaia 19:19)*

Rapoarte de investigație

„Urgent” este deja un ritm de viață, o modalitate de a trăi. E un cuvânt la care facem apel zi de zi și căruia i-am pierdut deja tot sensul de „grabă” și „prioritate”. „Urgent” este să facem o pauză în viața noastră agitată și, pentru un moment, să ne privim și să ne întrebăm: ce importanță are tot ceea ce facem?” E „urgent” să ne oprim și să vedem cât de mare este Dumnezeu!

Programul de evanghelizare *România pentru Hristos 2017 – Asemenea Lui* – a oferit o nuanță aparte dimensiunii vieții celor care s-au implicat. Ne bucurăm pentru cele 1 378 de persoane care s-au alăturat bisericii în primele trei trimestre. Mulțumim credincioșilor din țară și străinătate care și-au adus contribuția la programul misionar din iarna acestui an. Să ne oprim la câteva reacții:

„Nouă suflete prețioase au răspuns apelului pentru botez. Această campanie de evanghelizare mi-a stârnit dorința de a fi mereu implicată în misiune pentru Hristos, oriunde mă voi afla.” (Nathalie Ais, membru laic, Boston, SUA)

„Simt că România este acasă și familia mea este acolo, de aceea mă voi întoarce cu drag să ajut cu ce pot. Am început deja lucrările pentru a înființa o organizație non-profit.” (Russell Ray, membru laic, Nevada, SUA)

„Împreună cu părinții mei și alți doi misionari am găsit dragoste și generozitate în România. Am fost uimiți să descoperim că Dumnezeu a așezat pe fiecare, ca vorbitor, în comunitatea care s-a potrivit perfect personalității sale.” (Kim Latham, membru laic, Colorado, SUA)

„Numărul participanților a crescut după prima seară. Când am început să vorbim despre subiecte mai dificile, precum starea celor morți, dieta etc., veneau din ce în ce mai multe persoane decât în serile precedente. Am fost impresionat de români, de dorința lor de a cunoaște adevărul așa cum este în Isus.” (Brody Woodard, pastor, Texas, SUA)

„Dumnezeu a fost cu mine. Nu cred că aș fi avut puterea necesară pentru lucrarea aceasta, însă în fiecare ocazie parcă Cineva mi-ar fi oferit noi puteri. Într-o comunitate de aproape 20 de membri au fost prezente seară de seară în medie 40 de persoane neadventiste.” Dumnezeu să întărească inimile acelor care au slujit și acelor care au ascultat! (Róbert Ilyés, student ITA)

Mulțumesc colegilor administratori și directori de departamente pentru rugăciunile, eforturile și implicarea misionară care aduce cu sine unitatea atât de necesară! Câteva bucurii din ultima perioadă:

- » Găsirea de noi modalități de dezvoltare a lucrării de colportaj.
- » Noua platformă Sola Scriptura, care sperăm să ajute la conectarea cât mai multor persoane neadventiste cu centrele Sola și bisericile locale din țară.
- » Organizarea Convenției Masterghizilor EUD 2017 cu 137 de participanți din 11 țări – prima întâlnire de acest gen găzduită de Uniunea Română.
- » Reîntoarcerea în România a președintelui Ted Wilson și primirea titlului de *doctor honoris causa* din partea Universității București.
- » Atragerea de fonduri noi europene de către ADRA România, un capital substanțial unic câștigat până acum, prin cele patru proiecte mari care vor fi implementate în trei conferințe.
- » Prin proiectul de lege de înființare a Universității Adventus din Cernica, instituția de învățământ superior a Bisericii Adventiste din România devine parte a sistemului național de învățământ și are drepturi egale cu celelalte universități acreditate din România.
- » Mulțumim lui Dumnezeu pentru cei zece ani de SperațaTV în România, ani în care am trăit cu pasiune pentru Dumnezeu și oameni. Toată lauda să fie a lui Dumnezeu!

**FII UN ALTAR
PENTRU DOMNUL!
STEFAN
TOMOIAGA**

DUMNEZEU CHEAMĂ Biserica la reînnoire și reformă. El îi avertizează pe locuitorii acestui pământ despre apropiata sa venire. Care este răspunsul tău la strigătul de urgență al lui Dumnezeu?

Operatori ai revenirii

Au trecut 500 de ani de la marea epocă a Reformei, eveniment care a schimbat lumea. Astăzi este nevoie de mai mulți reformatori pentru încheierea lucrării! Pentru noi, adventiștii de ziua a șaptea, nu există în prezent o temă mai importantă ca aceasta: încheierea lucrării. „Ea este singura problemă nerezolvată în fața căreia stăm în această epocă a istoriei omenirii; marea ei este o invitație urgentă, căreia nu ne putem sustrage sau pe care n-o putem da la o parte, ci pe care trebuie s-o cercetăm și s-o luăm la inimă.”¹

Se caută urmele a „7 000 de bărbați” (1 Împărați 19:18) care vor „fi una în doctrină și spirit”, „care vor ajunge la unitatea credinței prin diversitatea darurilor și slujbelor pe care Dumnezeu li le-a dat”, care duc o viață de credință autentică și dau mărturie prietenilor lor, rudelor lor și vecinilor lor; 7 000 de altare așteaptă să fie ridicate în țara Egiptului.

Autenticitate. Un strigăt urgent după autenticitate străbate lumea. Să ne asumăm această valoare fundamentală, nu doar să vorbim despre ea. Operatorul revenirii care spune „da” și predică mântuirea altora trăiește autentic! „Dar vine ceasul, și acum a și venit, când închinătorii adevărați se vor închina Tatălui în duh și în adevăr; fiindcă astfel de închinători dorește și Tatăl” (Ioan 4:23).

Spiritualitate. „Strigătul continuu al inimii este «mai mult din Tine», iar răspunsul Duhului este mereu «mult mai mult», pentru că Dumnezeului nostru îi place să facă infinit mai mult decât putem cere sau gândi”². Deși scrisă „ieri”, Biblia este ghidul practic de prevenire a situațiilor de urgență pentru „astăzi” și mai ales pentru „măine.” Când vor suna sirenele care să cheme la o spiritualitate înaltă? Tăcerea este și ea un strigăt puternic, dar nu de biruință. „Faceți ca soldații Lui să se miște înainte, spre victorie. Ca puternic Cuceritor, Domnul vrea să lucreze pentru ei”⁴.

Credincioșie în misiune. Experții prezic că 70% din populația planetei va locui în orașe în 2050. Răspândim vestea bună în mijlocul oamenilor sau strigă lumea din jurul nostru? Câte cartiere albe sau localități sună la Adventism 112 pentru a li se trimite operatori ai revenirii? Putem fi ambulanța pentru lumea aceasta, iar Isus – Marele Medic! „Cel căruia I-a fost milă de gloate, pentru că erau necăjite și risipite...” (Matei 9:36) încă mai are milă de sărmanii suferinzi. „Strigătul macedonean ajunge la noi din toate părțile: „Trimiteți-ne lucrători” este apelul urgent din est și vest. Împrejurul nostru sunt câmpuri „albe, gata pentru seceriș”⁵.

Adventism 112

„Cu simpatie și compătimire trebuie să slujim celor ce au nevoie de ajutor, căutând cu seriozitate dezinteresată să tălmăduim durerile omenirii suferinde.”⁶ Dacă te întrebi cum o poți face, iată câteva sugestii:

Tu ești centrul de influență. „Acela care așteaptă să lumineze niște oameni înșelați trebuie să se apropie de ei și să lucreze pentru ei din iubire. El trebuie să devină un centru

de influență sfântă.”⁷ „Scoală-te, luminează-te, căci lumina ta vine și slava Domnului răsare peste tine!” (Isaia 60:1).

Casa ta este lumea! Este important să înțelegem dinamica mântuirii și cum o putem experimenta personal, familial și în comunitate. „Ți s-a încredințat o mică bucată de pământ; însă chiar grădinița din fața casei tale este în paragină; în ea semeni spini și ciulini, în timp ce tu semeni grădinile altora. Aceasta nu este o lucrare mică, ci una mare. Tu predici Evanghelia altora; fă acest lucru și în casa ta.”⁸

Biserica deschisă. Suntem chemați să ne înscriem în Serviciul Adventism 112, care ne dorim să funcționeze 24 din 24 de ore, 7 zile pe săptămână, chiar și în afara ariei de acoperire. Când cineva strigă, biserica să nu-i trimită pe toți și să nu ajungă niciunul, ci cu aplecare spre nevoile omului, cu argumente biblice împletite cu dragostea lui Hristos, să răspundem strigătului de ajutor. Considerăm că accentul pus pe educație prin deschiderea de noi școli: primare și secundare, dezvoltarea de noi centre de sănătate, înțelegerea rolului pe care îl pot avea centrele de influență în orașe care să ofere programe pentru diferite categorii de persoane, pot să aducă eficiență, acces facil, universalitate și cooperare, „...lucruri mai bune... care însoțesc mântuirea” (Evrei 6:9).

În loc de concluzii

Dincolo de tăcerea noastră sau de strigătul lumii, important este că Dumnezeu strigă. El cheamă biserica la redeșteptare și reformă. El îi avertizează pe locuitorii acestui pământ despre apropiata Sa venire: „Judecățile lui Dumnezeu vor urma într-o succesiune rapidă: foc, inundație și cutremur, împreună cu război și vărsare de sânge. «O, dacă ar cunoaște oamenii timpul cercetării lor de către Domnul!» Sunt mulți care nu au auzit adevărul care e piatra de cercare pentru timpul de azi. Sunt mulți cu care Spiritul Sfânt Se luptă. Timpul judecăților distrugătoare ale lui Dumnezeu este timpul harului pentru cei ce n-au avut ocazia să cunoască adevărul. Dumnezeu va privi cu îndurare asupra lor. Inima Sa plină de milă e mișcată; mâna Sa mai este încă întinsă pentru a mântui, în timp ce ușa este închisă pentru cei ce nu vor să intre.”⁹

Care este răspunsul tău la strigătul de urgență al lui Dumnezeu? Fii un altar pentru Domnul în țara Egiptului! ■

¹ Ellen G. White, *Timpul și lucrarea și încheierea lucrării*, p. 55.

² Ellen G. White, *Mărturii pentru pastori*, pp. 29–30.

³ Ellen G. White, *The Review and Herald*, 5 noiembrie 1908.

⁴ Ellen G. White, *Mărturii*, vol. VII, p. 14.

⁵ Ellen G. White, *Mărturii*, vol. VI, p. 86.

⁶ Ellen G. White, *Divina vindecare*, p. 104.

⁷ Ellen G. White, *Mărturii*, vol. VI, p. 122.

⁸ Ellen G. White, *Căminul adventist*, p. 356.

⁹ Ellen G. White, *Timpul și lucrarea și încheierea lucrării*, p. 5.

Ștefan Tomoiagă este președintele Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România.

IUBIRE VEȘNICĂ

Domnul mi Se arată de departe: „Te iubesc cu o iubire veșnică, de aceea îți păstrez bunătatea Mea!” (Ieremia 31:3)

Ca de fiecare dată, la final de an calendaristic și misionar, suntem obișnuiți să analizăm datele statistice care oferă o imagine imparțială, sinceră și necosmetizată a stării bisericii. Dar înainte de a asculta glasul cifrelor, aduc mulțumire lui Dumnezeu pentru toate lucrurile frumoase pe care, în dragostea Sa, le-a adus în viața bisericii Sale.

S-a încheiat programul *Asemenea Lui*, cu implicarea unui număr foarte mare dintre noi, și acum discutăm de oportunitatea de a fi unul dintre cei 7 000. E ceva ce ne mână și ne păstrează viu interesul pentru misiune. An de an facem planuri și o luăm de la capăt, conștienți că trebuie să ne înzecim forțele pentru același rod sau chiar mai slab decât în anii trecuți.

România, deși ne este greu să spunem lucrul acesta, este o țară creștină secularizată, cu oameni din ce în ce mai puțin interesați de Cuvântul lui Dumnezeu. Am însă convingerea că Dumnezeu are un plan pentru fiecare suflet sincer și are nevoie de mine, de noi, pentru a vesti Adevărul. E timpul să fim glasul lui Dumnezeu și să netezim

calea semenilor noștri, pentru întâlnirea cu Mântuitorul. E timpul să fii unul dintre cei 7 000!

Revenind la datele statistice, am așteptat cu nerăbdare roadele activităților misionare de anul acesta. Deși sub așteptări (încă mai visăm la botezurile din anii 90), intrările pe trimestrele doi și trei sunt în creștere față de primul trimestru, ceea ce face ca în statistica parțială, de la finalul lunii septembrie, să avem un plus de 12 membri față de începutul anului. În cifre, 1 378 de persoane au intrat în biserică prin botez, mărturisire de credință și rebotezare. E posibil, dacă se păstrează trendul acesta, ca statistica de membri a anului 2017 să fie în creștere, după mulți ani de scădere.

Tabelele următoare prezintă situația la zi, din punct de vedere statistic, a numărului de membri (tabelul 1), participarea la Școala de Sabat și la serviciul divin de la 11 în Sabatele 2 și 7 ale fiecărui trimestru (tabelul 2) și situația bisericilor în funcție de numărul de membri (tabelul 3):

**ÎNDURAREA LUI
ȚINE ÎN VEAC
AUREL
NEAȚU**

**„LĂUDAȚI PE DOMNUL,
CĂCI ESTE BUN, CĂCI
ÎNDURAREA LUI ȚINE ÎN
VEAC!” (1 CRONICI 16:34)**

Tabel 1

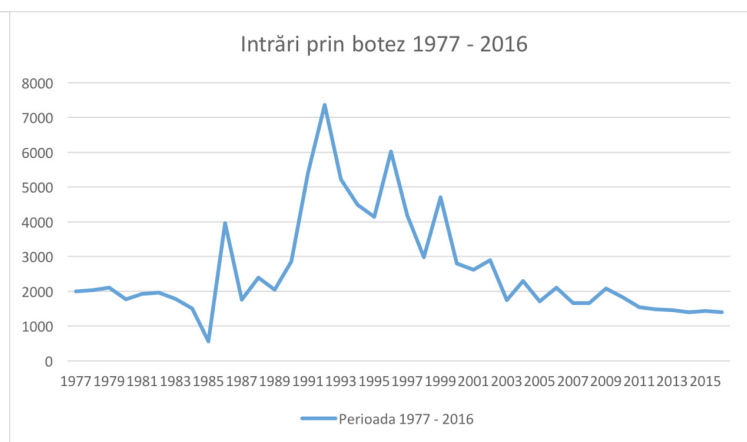
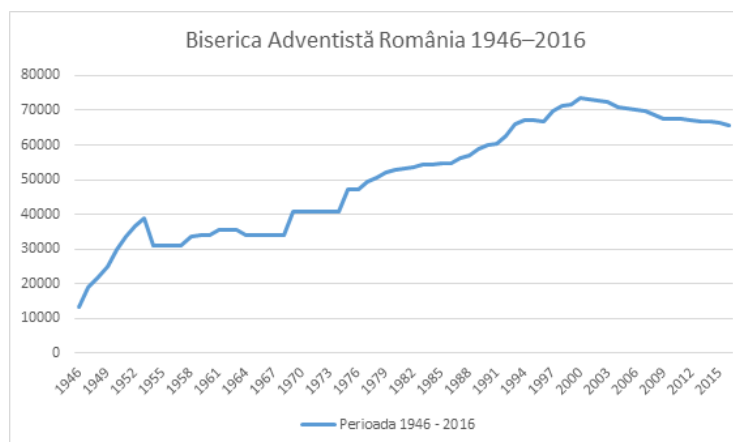
Conferință	Nr. membri 1 ian. 2017	Intrări		Ieșiri			Nr. membri 30 sept. 2017	Procent creștere/ scădere
		Botez + mărt.+ rebot.	Scris. rec.	Scris. rec.	Deces	Excludere + disp.		
Banat	6 615	205	200	210	112	40	6 658	+ 0,65
Moldova	12 220	263	71	88	200	74	12 192	- 0,22
Muntenia	18 302	375	234	213	263	114	18 321	+ 0,10
Oltenia	10 923	163	57	67	193	55	10 828	- 0,87
Transilvania Nord	7 524	131	52	55	86	36	7 530	+ 0,08
Transilvania Sud	9 301	241	57	74	107	50	9 368	+ 0,72
Total	64 885	1 378	671	707	961	369	64 897	+ 0,018

Tabel 2

Conferință	Nr. membri	Medie participanți serviciul divin	Medie participanți Școala de Sabat	Procent participare serviciul divin	Procent participare Școala de Sabat
Banat	6 658	4 647	3 392	70	51
Moldova	12 192	8 775	7 720	72	63
Muntenia	18 321	11 902	9 038	65	49
Oltenia	10 828	7 207	6 098	67	56
Transilvania Nord	7 530	5 188	4 112	69	55
Transilvania Sud	9 368	6 556	4 873	70	52
Total	64 897	44 275	35 233	68	54

Tabel 3

Biserici locale în funcție de nr. membri	Banat	Moldova	Muntenia	Oltenia	Transilvania Nord	Transilvania Sud	Total
1-20	19	75	56	59	39	42	290
21-50	47	97	107	86	39	53	429
51-100	24	37	51	34	31	33	210
101-200	8	24	41	18	14	16	121
201-300	5	3	5	4	4	4	25
> 300	2	4	7	2	1	4	20
Total	105	240	267	203	128	152	1 095

În altă ordine de idei, dar rămânând în domeniul datelor statistice, vă propun o trecere în revistă a modului în care Biserica Adventistă a evoluat din punct de vedere al intrărilor și ieșirilor în ultimele decenii și chiar un raport, pe o perioadă mai îndelungată (1946–2016), al numărului de mem-

bri. Sunt câteva concluzii, cel puțin interesante, care ar trebui să ne conducă către o abordare corectă a misiunii și, destul de important, ne oferă o imagine de ansamblu a motivelor pentru care am scăzut din punct de vedere numeric.

1. Primul grafic prezintă situația numărului de membri în perioada 1946–2016. Vă rog să observați trendul ascendent până în anul 2000 (73 529), cu unele excepții, și trendul descendent al bisericii din România după acest an. În anii '50 avem o scădere bruscă de aproximativ 7 000 de membri pentru care, cel puțin până acum, nu am găsit o explicație.

2. Graficul intrărilor prin botez, în perioada 1977–2016, arată modul în care biserica s-a implicat misionar, punctând eforturile evanghelistice mari, cu rezultate imediate și pe termen mediu. Vârfurile care mențineau numărul mare de botezuri pentru câțiva ani (asemenea undelor care se propagă) reprezintă campaniile mari: seminare de Apocalipsa, NET '96, '98, Fapte 2000, Galileeanul etc. Reprezintă în același timp și potențialul bisericii, pe de o parte, dar și faptul că societatea răspundea acestor moduri de abordare a misiunii.

3. Raportând intrările prin scrisori de recomandare (35 428) la ieșirile prin transfer (51 150), avem o situație clară a numărului de membri plecați în afara țării (15 722). Potențialul misionar al bisericii a scăzut cu aproximativ 25%. Vă rog să observați creșterea ieșirilor prin transfer în ultimii ani, 2014–2016.

4. Dacă până în 2003 numărul de botezuri depășea cu mult numărul deceselor, începând cu acest an, cu câteva excepții, raportul este aproape egal.

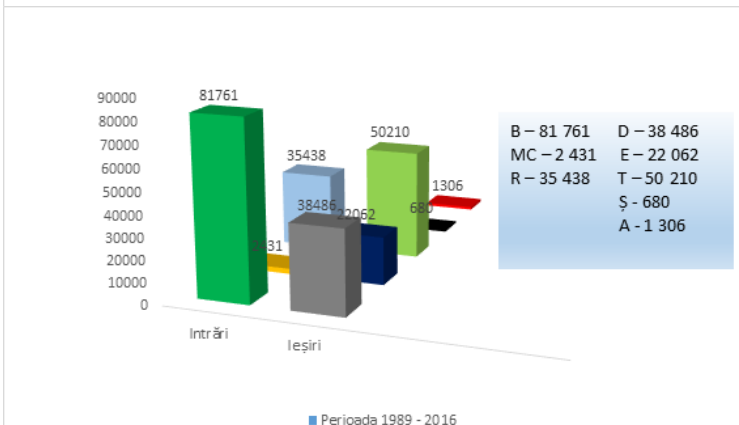
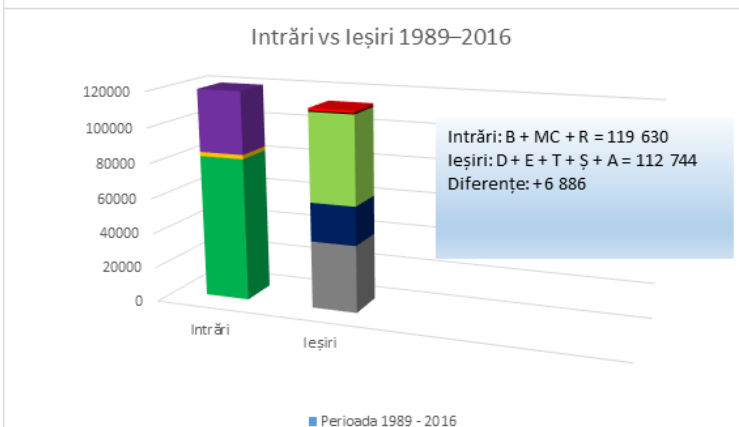
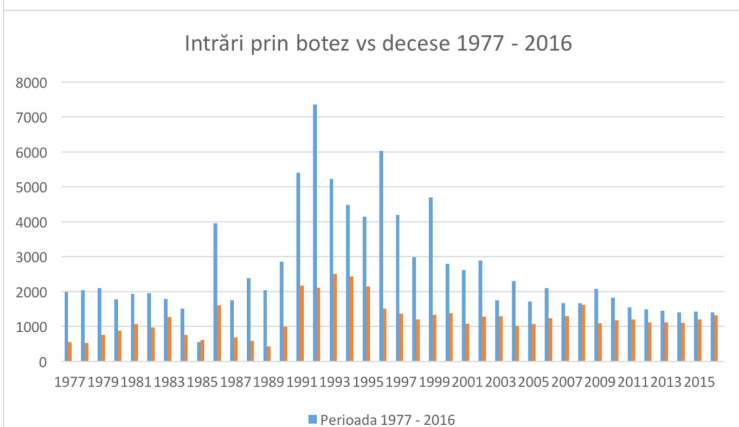
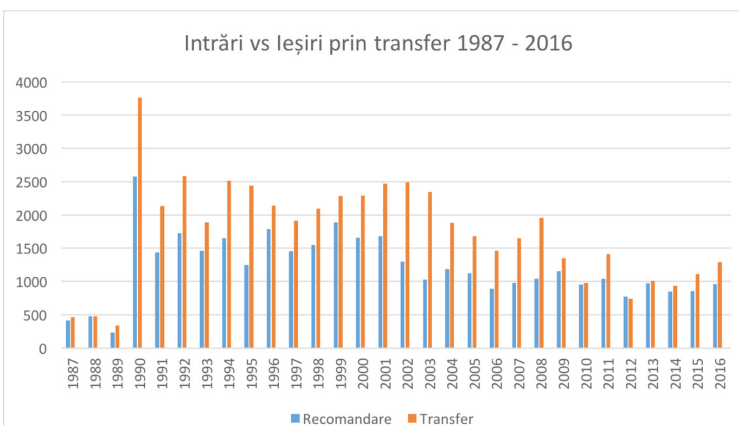
5. Diferența dintre intrări (botezuri, mărturisiri de credință, scrisori de recomandare) și ieșiri (decese, retragerea calității de membru, transfer, ștergere, ajustări) în perioada 1989–2016 este de plus 6 886 de membri.

În concluzie, putem spune că Domnul a fost bun cu noi și S-a îngrijit de biserica Sa. Bunătatea Lui este continuă și nu se termină niciodată! Îndurarea Lui este mereu în jurul nostru, peste noi și cu noi; îndurarea lui Dumnezeu este veșnică!

E timpul să avem o abordare corectă a misiunii noastre, în acord cu vremurile și potențialul bisericii. Lucrarea de la om la om, încă posibilă în țara noastră, poate fi soluția pentru o slujire eficientă. E timpul să redescoperim grupele mici și să dezvoltăm o cultură a slujirii prin oferirea de studii biblice. E timpul să vorbim despre Dumnezeu prin Cuvânt și prin viața noastră!

„Dacă mărturisești deci cu gura ta pe Isus ca Domn și dacă crezi în inima ta că Dumnezeu L-a înviat din morți, vei fi mântuit” (Romani 10:3). ■

Aurel Neașu este secretarul Uniunii de Conferințe a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România.

EBEN-EZER

Până aici Domnul ne-a ajutat. (1 Samuel 7:12)

Anul 2018 se apropie și ne aduce la momentul organizării de proiecte și obiective pe care dorim să le încredințăm în mâna atotputernică a lui Dumnezeu, pentru a avea izbândă în toate lucrurile bune. Este timpul să aruncăm o privire și în trecut, pentru a vedea cum Dumnezeu i-a ocrotit și i-a binecuvântat pe copiii Săi, iar vistieria bisericii a avut resurse suficiente pentru acoperirea nevoilor lucrării.

Prezentăm în continuare situația veniturilor la capitolul zecime pe fiecare Conferință din Uniunea Română, în perioada ianuarie – septembrie 2017, în comparație cu aceeași perioadă a anului 2016.

Procentul de creștere a zecimii totale pe Uniune în anul 2017 (ianuarie – septembrie) față de aceeași perioadă a anului trecut este de 4,4%. Ca sumă absolută, zecimea a crescut cu 2 033 863 lei. Dacă se ia în considerare efectul inflației de 1,7%, se înregistrează o creștere actualizată de 2,6% a zecimii în anul 2017 față de 2016.

În această perioadă, moneda națională a avut un curs care a fluctuat puțin față de euro, media acestuia fiind de 4,54 lei/1 euro. Zecimea în valută a crescut cu 335,138 euro (în procent de 3,27%) față de anul precedent.

Darul Școlii de Sabat se ridică la suma de 2 143 540 lei la data de 30 septembrie 2017, având o creștere de 0,65% (13 992 lei) față de aceeași perioadă a anului 2016. Situația darului Școlii de Sabat pe Conferințe, în perioada ianuarie – septembrie 2017 este următoarea:

Banat – 226 229 lei
Oltenia – 307 561 lei
Moldova – 486 688 lei
Transilvania de Nord – 241 250 lei
Muntenia – 601 780 lei
Transilvania de Sud – 280 032 lei

Putem observa o creștere a zecimilor și a darurilor Școlii de Sabat în anul 2017 față de aceeași perioadă a anului trecut, însă numărul de membri a scăzut cu 194 de persoane în aceeași perioadă, ajungând la 64 897 membri la data de 30 septembrie 2017 față de 65 091 membri la data de 30 septembrie 2016.

În alcătuirea bugetului pentru anul 2018, am avut în vedere următoarele aspecte:

CENTRUL MEDIA ADVENTIST rămâne cea mai mare provocare dintre proiectele dezvoltate de Biserica Adventistă din România.

Începând cu anul 2017 s-a luat hotărârea ca, pentru o perioadă de cinci ani, Conferințele să contribuie cu un procent de 2% din zecime pentru susținerea cheltuielilor de funcționare a Centrului Media. Uniunea Română a contribuit în anul 2017 cu un pro-

	curs 2017*		curs 2016*		rata inflației*	
	4,54		4,49		1,70	
CONFERINȚA	2017		2016		2017 / 2016	
	medie an		medie an		CREȘTERE	
	RON	EUR	RON	EUR	%	% actualizată
BANAT	758	167	714	159	107,0%	105,2%
MOLDOVA	807	178	736	164	109,3%	107,5%
MUNTENIA	752	166	747	166	100,3%	98,6%
OLTENIA	619	136	594	132	103,0%	101,3%
TRANSILVANIA DE NORD	612	135	574	128	106,0%	104,2%
TRANSILVANIA DE SUD	860	189	823	183	104,8%	103,0%
TOTAL	740	163	707	157	104,4%	102,6%

*Potrivit www.bnr.ro și <http://www.economica.net>

cent de 1,5% din zecimea primită de la Conferințe (10%), procent care va fi menținut și pe parcursul anului 2018.

TRECEREA CONTRIBUȚIILOR DE LA ANGAJATOR LA ANGAJAT pentru salariații Uniunii, ai Conferințelor și Instituțiilor Bisericii Adventiste din România se va face cu creșterea salariului brut, în așa fel încât venitul net să nu scadă.

BUGETUL PENTRU EVENIMENTE a fost creat special pentru evenimentele anului 2018: Congresul de Misiune, Camporee Națională Explo, Congresul Maghiarilor din România și Convenția Națională a Soților de Pastori.

REPARAȚII CENTRUL STUPINI. Avem în vedere și lucrările de reparații

necesare la Centrul de la Stupini și ne bazăm pe fondurile colectate în anii precedenți pentru aceste lucrări.

SPITALUL ADVENTIST DE LA TÂRGU MUREȘ. Vor fi prezentate separat mai multe informații despre acest proiect major al Bisericii Adventiste din România, cu mențiunea că sumele oferite sunt non-zecime și ele nu afectează bugetul de funcționare al proiectelor care sunt deja în desfășurare.

Suntem recunoscători bunului Dumnezeu pentru creșterea înregistrată pe plan financiar până în prezent, pentru spiritul de sacrificiu al membrilor bisericii și avem convingerea că El poartă de grijă bisericii din țara noastră, iar provocările anului 2018 vor deveni dovezi ale providenței și călăuzirii Sale divine! ■

Eduard Călugăru este trezorerierul Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România.

**DOVADA
CREDINCIOSEI
EDUARD
CĂLUGĂRU**

**„UMILINȚA, TĂGĂDUIREA
DE SINE, BUNĂVOINȚA
ȘI PLATA CONȘTIINCIOASĂ
A ZECIMII, TOATE ACESTE
ARATĂ CĂ HARUL
LUI DUMNEZEU
LUCREAZĂ ÎN INIMĂ.”
(ELLEN WHITE, SOLII
PENTRU TINERET, 303.4)**

ÎNCERCARE DE RĂSPUNS LA FRĂMÂNTĂRILE UNUI TÂNĂR

Chiar de la început vreau să precizez că răspunsurile mele sunt păreri orientative și nu rețete. Nu doresc în niciun fel să las impresia că la ceea ce spun nu mai este nimic de adăugat. Fiecare suflet este unic și are propriul drum în căutarea înțelegerii adevărului și confirmarea pentru acceptarea unui răspuns trebuie să vină dinăuntru, sub atingerea duhovnicească. În acest sens, pot spune că pentru mine este mai degrabă o încercare de a mă face de folos.

– Mă simt încurajat de această precizare care îmi dă simțământul că voi fi înțeles. Dându-mi seama că cerințele Evangheliei sunt încă destul de departe de a fi pe deplin reflectate în viața mea de creștin, mă simt destul de neliniștit. Numai când mă gândesc la porunca expresă a Domnului: „Iubiți pe vrăjmașii voștri”, mă cuprind fiorii și mă întreb cum să-mi exprim iubirea față de cineva care în mod vădit și ostentativ își manifestă ura față de mine.

– Nu ești singurul. Se pare că această poruncă a Domnului este o piatră de încercare¹ pentru cei mai mulți care vor să trăiască adevărul în curăția lui. În rugăciunea „Tatăl nostru”, există o frază-cheie: „Și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri” (Matei 6:12). S-ar putea spune că primul pas pentru a depăși criza este să iert pe cel ce-mi este vrăjmaș și apoi voi căuta modul prin care să-mi exprim iubirea față de el. Din cuvintele Domnului, reiese fără echivoc faptul că eu sunt cel ce am nevoie de acest prim pas, dacă doresc să rămân în grația lui Dumnezeu.

– Nu mă îndoiesc câtuși de puțin de acest adevăr și cu mintea îl accept fără nicio rezervă, dar, când sunt confruntat direct cu această provocare, este cumplit de greu.

– Sunt de acord cu ce spui pentru că simt pe propria-mi piele când trec prin astfel de încercări. Personal mi-am ușurat cumva înțelegerea plecând tot de la o poruncă a Domnului, ce vizează aceeași temă: „Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși” (Matei 22:39). Mi se pare extrem de important faptul că Domnul a pus ca etalon de iu-

bire față de aproapele, și implicit față de vrăjmași, tocmai manifestarea iubirii față de mine însumi. Analizând acest fel de iubire, putem descoperi unele jaloane ce pot marca drumul spre iubirea vrăjmașului.

– Să înțeleg că această capacitate de a mă iubi pe mine însumi poate deveni premisa² de la care pot să-mi exprim iubirea față de vrăjmași? Dar atunci cum rămâne cu lepădarea de sine pe care Domnul ne-a pus-o ca pe o condiție indiscutabilă de a fi ucenicii Săi?

– Apreciez sinceritatea și lipsa de reținere de a deveni chiar vulnerabil. Personal m-am străduit multă vreme să-mi limpezesc această aparență dilemă și cred că ceva lumină s-a mai făcut în mintea mea. Voi încerca să-mi exprim această înțelegere, plecând de la ultima întrebare și apoi voi reveni la cea rămasă în așteptare.

Poate că dintre toate cuvintele Domnului, acestea cu lepădarea de sine au fost de departe cel mai greșit înțelese și uneori chiar monstruos aplicate în viață de-a lungul timpului. Cred că nu e cazul să vin cu exemplificări în acest sens.

Aceste cuvinte ale Domnului nu sunt o condiție absurdă și nu au sens negativ. Ele reprezintă o condiție a planului de mântuire care, printre altele, urmărește refacerea chipului Său în om. Adam și Eva au fost creați desăvârșiți și nu aveau nevoie de lepădare de sine, însă pentru perpetuarea fericirii lor și pentru creșterea capacității de a iubi (acesta poate fi sensul veșniciei), aveau nevoie să aleagă între a rămâne la cuvântul lui Dumnezeu sau a trece peste el.

Diavolul a înțeles că nu putea să-i corupă pe Adam și Eva decât pe o singură cale – înălțarea de sine – „veți fi ca Dumnezeu”. „Satana a insinuat cu nerușinare că Dumnezeu îi înșelase pentru a-i împiedica să fie înălțați la nivelul unei cunoașteri cu a Sa.”³ Și aici ei au căzut, iar „înălțarea de sine” a rămas singura moștenire strict adamică – adică păcatul.

Pentru redobândirea statutului pierdut este nevoie de parcurgerea drumului în sens invers, de la înălțarea de sine la lepădarea de sine. Acest

lucru a însemnat mobilizarea totală a cerului, culminând cu jertfirea Domnului Isus pe crucea Golgotei sub povara păcatelor întregii lumi, după ce mai întâi S-a dezbrăcat pe Sine de slava divină, făcându-Se robul tuturor. Acest fapt trebuie să ne conștientizeze de tot ce a însemnat „înălțare de sine”, suferință, mizerie, moarte. Și abia după aceea vom dori cu adevărat „lepădarea de sine”.

Ne dăm seama că orice abatere conștientă de la voința lui Dumnezeu nu este altceva decât înălțare de sine. Și ce e mai dureros este faptul că această tendință a căpătat sensul de adevărata libertate, un sens învăluit în aceeași minciună de la început: „Fac ce vreau, sunt propriu meu stăpân.” George Mc Donald, un pastor irlandez, numește acest slogan principiul iadului.

În realitate, cu cât cobori mai adânc în străfundurile inimii tale, cu atât descoperi înălțimea de unde ai căzut desprinzându-te de Iubirea în Sine⁴, (termen folosit de C.S. Lewis) și cu cât te lași atras în sus de întruparea iubirii – Domnul Isus –, cu atât îți vei da seama cât ești de ticălos (vezi Iov 42:6).

– Îmi dau seama că unele lucruri nu mi-au trecut prin minte, dar simt nevoia de mai multă înțelegere a acestei probleme. Mă gândesc la apostolul Pavel, care spune că el a fost răstignit și că totuși trăiește, dar nu mai trăiește sinele lui, ci Hristos, care i-a luat locul. Cum să înțeleg acest fapt?

– Căzul Pavel ne poate sluji ca un exemplu potrivit. În urma experienței de pe drumul Damascului, apostolul Pavel a trăit pentru prima oară fiorii lepădării de sine. Urmarea a fost să descopere cu adevărat cum trebuie folosite darurile imense cu care îl înzestrăse Dumnezeu (Faptele 9:15-16). Mai conștient ca oricând de valoarea lui, putea spune mai târziu: „...Am lucrat mai mult decât toți; totuși nu eu, ci harul lui Dumnezeu, care este în mine” (1 Corinteni 15:10). Pavel era fericit să slujească într-o manieră de neegalat, prețuind la maximum tot potențialul cu care era înzestrat, dar nici prin cap nu-i trecea să-și atribuie vreun merit sieși. Odată cu lepădarea de sine, care a fost o luptă aprigă și continuă de a o menține, apostolul a căpătat o nouă identitate pe care și-a păstrat-o nealterată până la moarte, printr-o integritate sfințită zilnic de Duhul Sfânt.

Lepădarea de sine rămâne indiscutabil singura cale prin care putem pune în valoare talanții primiți și deprinderile cultivate în slujba altora spre mântuire (Romani 14:7) și în același timp să ajungem la vindecarea de sine.

– Să înțeleg cumva că această vindecare de sine poate echivala cu o iubire față de mine însumi

benefică? Și dacă ar fi așa, aș avea nevoie de o lămurire mai concretă cu privire la modul în care să-mi iubesc vrăjmașul ca pe mine însumi.

– Poate acum e momentul să ne întoarcem la această întrebare lăsată în suspensie. Nu este deloc simplu și mă tem să nu mă împotmolesc în complexități și contradicții, mai ales că dispun de un vocabular limitat și riscul de a folosi un cuvânt mai puțin potrivit este mare.

Omul a fost creat de Dumnezeu ca o ființă rațională, cu voință liberă, după chipul și asemănarea Sa. Ca persoană, omul reflectă chipul lui Dumnezeu, mai ales prin capacitatea de a iubi. Această înzestrare, deși mult atenuată, încă se mai găsește la om. Unii numesc această iubire omenească „iubire naturală”⁵, care se manifestă diferit în funcție de obiectul avut în vedere. Astfel, putem vorbi de iubirea față de copii, părinți, prieteni, iubirea dintre soț și soție, iubirea față de semenii, dar și față de mine însumi. În starea decăzută a omului, această iubire naturală este supusă tot timpul la diverse presiuni care vin tot dinăuntrul nostru, sub influența răului și se poate perverti. „Iubirea de sine” este deja un concept consacrat pentru a defini iubirea cu sens negativ, care are ca obiect al manifestării eul, care ajunge să pretindă ca tot ce este în jur să slujească doar lui însuși. În acest caz, deși poartă numele de iubire, în realitate este o formă de ură atât de bine mascată, încât nesensizându-i caracterul pervers, te poate distruge, pierind și ea odată cu tine. Antidotul acestei degradări este tocmai „lepădarea de sine” și atunci vom dovedi față de semenii noștri o iubire autentică.

– Aș fi bucuros să primesc un exemplu mai explicit despre modul în care să mă iubesc pe mine, ca să am o idee cum să iubesc pe aproapele, respectiv pe vrăjmașul meu.

– Ca să nu greșesc vorbind la modul general, încerc să fiu eu însumi implicat în această exemplificare. Dacă apreciez în mod lucid felul cum mă privesc pe mine, n-aș putea spune că simt vreo afecțiune față de mine însumi. Plecând de la această constatare, aș putea spune că iubirea față de un vrăjmaș nu presupune să ai simțăminte de afecțiune față de el și nici să-ți impui a crede că pare plăcut.⁶ Pe de altă parte, când mă uit sincer și cu exigență la cine sunt eu cu adevărat, descopăr o mulțime de lucruri negative: slăbiciuni de tot felul, defecte de caracter dezgustătoare și vrednice de dispreț, ceea ce mă face să înclin a crede că

**BIRUINȚA
ASUPRA EULUI
TEOFIL
PETRE**

**LUPTA ÎMPOTRIVA
EULUI ESTE CEA MAI
MARE ȘI CEA MAI GREA
LUPTĂ DIN CÂTE S-AU
DUS VREODATĂ.**

a-ți iubi vrăjmașul nu înseamnă să-l vezi mai bun decât este în realitate. De altfel, un foarte vechi principiu creștin, care spune „să urăști păcatul, dar să iubești pe păcătos”, ne încurajează în acest sens, adică să-mi iubesc vrăjmașul ca pe mine însumi. Dacă eu nu m-aș iubi cu adevărat cu o iubire responsabilă și lucidă, aș fi insensibil la trecutul meu, la slăbiciunile mele și nu mi-ar păsa nici cum trăiesc, nici cum voi sfârși. Ca și în cazul iertării, în care eu sunt beneficiarul, pentru că iert, la fel și în pasul următor, al iubirii vrăjmașului, eu am nevoie să-l iubesc, pentru că doar așa mă pot elibera de orice resentiment, redobândind pacea lăuntrică.

– Și totuși, cât de explicită poate fi iubirea mea față de vrăjmași?

– Sunt cazuri și cazuri. Tocmai de aceea spuneam la început că orice răspuns, oricât de bine gândit ar fi, are doar caracter orientativ, nu de „rețetă”. Este nevoie de înțelepciune și discernământ, pe care le primim numai de la Duhul Sfânt, în măsura în care-L dorim drept călăuză. Pot fi cazuri în care manifestarea explicită a iubirii, chiar sub forma cea mai comună, un salut însoțit de un zâmbet curat, poate stârni iritare și reaprinderea urii în mod inutil. Se pare că, în astfel de cazuri, iubirea se rezumă doar la trăirea mea lăuntrică, ceea ce în mod concret poate însemna că nu-i doresc răul, ci, dimpotrivă, mă voi ruga pentru binele lui și cugetul meu este despoșat față de el.

Atenție totuși, pentru că, în ciuda convingerii puternice de a împlini porunca Domnului de a iubi vrăjmașul, firea pământească nu se dă bătută (Romani 8:7 u.p.). Este posibil, chiar după ce te-ai hotărât să-l ierți pe vrăjmaș și să nu mai ții cont de nimic din toate neajunsurile îndurate, să-ți vină în minte un gând care pare să pecetluiească hotărârea cea bună: „Da, cu adevărat, nu mai am nicio umbră de amărăciune în dreptul acestui om, chiar dacă el va continua să mă urască. Un lucru mi-aș dori și eu – să nu mor înaintea lui.” Da, lupta cu firea este cumplită și-i vedem perfidia doar având discernământul Duhului Sfânt. Un astfel de gând, bine camuflat, dacă este acceptat, dovedește că încă urăsc și sunt departe de lepădarea de sine.

Am putea aminti acum un aspect care, de regulă, este trecut cu vederea cam ușor, mai ales când vrăjmașul pare că se identifică cu răul însuși, și anume să privim doar la ceea ce este omul și nu la ceea ce ar putea deveni. Ne putem imagina ce simțăminte a trăit Isaia când a fost omorât de Manase, un satanist sadea (din fericire pocăit). Poate că s-a rugat pentru el sau a încercat să-i sensibilizeze cugetul... Să ne imaginăm ce simțăminte va avea Isaia când se va întâlni cu Manase în cer, văzându-l căzut la picioarele Domnului pe care L-a urât cea mai mare parte a vieții lui.

Putem trage concluzia, cu riscul de a exagera, că putem iubi vrăjmașul așa cum ne-a iubit Domnul Isus pe noi, nu din perspectiva a ceea ce suntem, ci din perspectiva a ceea ce putem deveni. Și ne putem imagina că, prin

harul lui Dumnezeu, și cel mai aprig vrăjmaș ar putea deveni un moștenitor al cerului și, de ce nu, vecin cu noi pe Noul Pământ.

– Oare aceasta este iubirea necondiționată? Am citit despre aceasta în multe lucrări, am auzit și în predici că Dumnezeu iubește necondiționat și că noi, la rândul nostru, trebuie să ne iubim aproapele necondiționat.

– Și pe mine m-a preocupat această problemă și recunosc deschis că am rezervele mele, nu față de conceptul în sine „iubire necondiționată”, ci față de aplicarea lui.

Este un concept umanist, promovat de Erich Fromm și Carl Rogers, care a devenit extrem de popular printre creștini. Aceasta poate fi încă o dovadă pentru cât de puternică poate deveni influența gândirii bazate pe amestecul dintre adevăr și eroare⁷, ce își are originea în șarpele vechi. Scriptura ne învață clar: „Dumnezeu este iubire” și El nu poate să urască (Matei 5:45). A folosi conceptul de „iubire necondiționată” pentru a eticheta iubirea lui Dumnezeu înclină să cred că poate fi un act de mare îndrăzneală. E ca și cum ai pretinde că ai ajuns să cunoști pe deplin pe Dumnezeul Iubire.

Textul cel mai explicit al manifestării iubirii lui Dumnezeu față de oameni rămâne Ioan 3:16, al cărui mesaj nu-l vom înțelege pe deplin niciodată. Și dacă încercăm să aplicăm conceptul „iubire necondiționată”, ne dăm seama că este inadecvat („oricine crede să nu piară”). Putem găsi alte cuvinte mult mai potrivite ca să ilustrăm iubirea lui Dumnezeu, ținând cont de limitele limbajului omenesc? Ca oameni, folosind acest concept pentru a defini iubirea lui Dumnezeu, fără să vrem, imprimăm un caracter ultimativ iubirii lui Dumnezeu și chiar limitativ (deși poate părea un paradox).

În speranța că mă voi face înțeles, nedorind să lezez în niciun fel opiniile altora, voi face din nou o paralelă cu experiența lui Adam și a Evei. În starea lor fericită, experimentau iubirea unul față de altul și, împreună, față de Dumnezeu Creatorul și nu s-au mirat de interdicția cu privire la pomul cunoștinței binelui și răului. „Fericirea lor putea fi păstrată numai cu condiția credincioșiei față de Legea Creatorului.”⁸

Dacă aceeași iubire „necondiționată” le oferea „nemurirea condiționată” (un alt concept, teologic de data aceasta), se ajunge într-o situație confuză, greu de rezolvat. De aceea încerc să mai aduc un alt motiv pentru a-mi justifica rezervele mele față de folosirea acestui concept (în sine sună frumos). Folosirea lui poate induce înțelesuri păguboase în mintea multora care sunt înclinați spre lejerități privind viețuirea creștină, devenind tot mai permisivi, convinși fiind că oricum Dumnezeu ne iubește „necondiționat”. „Această religie sentimentală falsă, care micșorează gravitatea păcatului și care insistă fără încetare asupra iubirii lui Dumnezeu față de cel păcătos îl încurajează pe păcătos să creadă că Dumnezeu îl va mântui în timp ce el continuă în păcat și știe că este păcat.”⁹

Și, pentru că tot am folosit cazul strămoșilor noștri, voi încerca să subliniez încă o dată de ce cred că este inadecvat acest concept „iubire necondiționată” în a defini iubirea de orice fel, și mai ales iubirea lui Dumnezeu. Experiența lui Adam și a Evei ne oferă, după părerea mea, cel mai elocvent caz de ceea ce poate însemna „iubire necondiționată”. După ce Eva a mâncat din fructul oprit și s-a dus la Adam să-i dea și lui, Adam, pe deplin conștient că trece peste cuvântul lui Dumnezeu, a luat și a mâncat pentru că „iubirea, recunoștința și credincioșia lui față de Dumnezeu erau subordonate față de Eva”¹⁰. Da, Adam a iubit-o pe Eva „necondiționat” și astfel iubirea lui față de Eva a devenit un idol care s-a interpus între el și Creator. Urmarea tragică o vedem și noi astăzi. Același lucru a vrut să-l spună și Domnul când a zis: „Cine iubește pe tată ori pe mamă mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine” (Matei 10:37).

Aș mai aminti încă un caz, pentru a exemplifica „iubirea necondiționată”. Samson „după aceea a iubit o femeie din valea Sorec. Ea se numea Dalila” – *Mistuitoarea* (Judecători 16:4). Nu întâmplător, scriitorul acestei narațiuni face clar precizarea „a iubit o femeie, Dalila”. Nu e greu să ne dăm seama cât de mult a iubit-o Samson pe această femeie. În ciuda dovezilor repetate (nu știm la ce interval) că ea l-a trădat cu gând clar de a fi ucis de filistenii pe suma de 5 500 de sicli de argint (prețul unui sclav tânăr), el a continuat s-o iubească și, pentru că ea îl tot necăjea să-i afle taina puterii, s-a hotărât să-i destăinuie „secretul” (renunțarea cu bună știință la ultimul element din legământul de nazireu – părul). Deși cuprins de o „neliniște de moarte, și-a deschis toată inima față de ea”. Urmarea ne este cunoscută.

„Le putem da iubirilor noastre omenеști aceleași dovezi de supunere necondiționată pe care I-o datorăm numai lui Dumnezeu. Apoi ele devin zeități, după care devin demoni. Pe urmă ele ne vor distruge, autodistrugându-se totodată. Căci iubirile naturale, cărora li se îngăduie să devină zei, nu rămân iubiri. Ele continuă să fie numite astfel, dar pot deveni în fapt forme complicate de ură.”¹¹

Din tot ceea ce-I dăm lui Dumnezeu, nu este absolut nimic pe care să nu-l fi primit de la El. Îl iubim pentru că El ne-a iubit întâi și, împărțându-ne de iubirea în Sine, putem la rândul nostru să iubim și noi chiar și pe cei care nu au nimic vrednic de iubit și, continuând a iubi, vom înțelege mai bine ce este fericirea adevărată. Iubirea autentică este superioară, are discernământ, nu este oarbă, în contrast cu așa-zisele „iubiri necondiționate”, care se pot dovedi de multe ori iubiri denaturate.

– Îmi doresc din toată inima să pot iubi și eu în acest fel. Rămân totuși cu o nedumerire. Cum aș putea să fac distincția între păcătos, pe care să-l iubesc, și ticăloșiile lui, pe care trebuie să le urăsc? Trăiesc lângă un om care îmi arată permanent că nu mă poate suferi. Ba mai mult,

mi-a spus că nici pe Noul Pământ nu și-ar dori să mă întâlnească. Ori el, ori eu, mi-a spus într-o zi. Există oare cineva care poate iubi un asemenea om?

– Știu din proprie experiență cât de cumplit este să te confrunți cu o astfel de problemă care aparent nu se mai rezolvă. Deși pare cu neputință de a face delimitarea între păcătos și faptele lui deplorabile, eu cunosc un astfel de om care toată viața a reușit să facă o delimitare clară între fapte și făptuitor. Acel om sunt chiar eu, cel care îți vorbește. De atâtea ori, deși am urât și urăsc fără margini toate greșelile de care mi-e rușine, toate nemintoșeniile de care mi-e silă și care m-au determinat să spun ca și Iov că „mi-e scârbă de mine”, am dovedit multă milă față de mine în nădejdea că voi deveni alt om de care să nu-mi mai fie rușine prin harul Domnului. Dacă nu m-aș iubi cu adevărat, nu mi-ar fi scârbă de păcatele mele.

De aici pornind, nu e nevoie să cauți în jur un om care să-ți dovedească posibilitatea iubirii păcătosului care-ți este și dușman. Acela poți fi chiar tu. Când îți vei dori din toată inima acest lucru, vei constata că dificultatea nu este în caracterul dușmanului tău, ci în tine însuși.

„Lupta împotriva eului este cea mai mare și cea mai grea luptă din câte s-au dus vreodată.”¹² Și iată că ceea ce părea o încercare cumplită și fără sens poate deveni un mijloc prin care poți câștiga biruința asupra celui mai cumplit vrăjmaș al tău – eul – și odată cu aceasta, drumul spre biruință, în oricare altă bătălie ar urma, este deschis. (vezi 1 Corinteni 10:13).

– Acum înțeleg mai bine de ce Domnul ne cere să iubim aproapele (și dușmanii) ca pe noi înșine.

– Și chiar dacă rămân multe lucruri insuficient de clare, nu trebuie nici să ne plângem, nici să ne descurajăm. Cuvintele Domnului spuse preaiubitului Său apostol Pavel în legătură cu „țepușul” care-l chinuia zilnic: „Harul meu îți este de ajuns” sunt la fel de valabile și pentru noi. Doar să-L credem pe cuvânt. ■

¹ Richard Foster, *Disciplinele spirituale*, Cluj-Napoca, Ed. Logos, 2015, p. 141.

² *Idem*, p. 142.

³ Ellen White, *Istoria mântuirii*, București, Ed. Viață și Sănătate, 2009, p. 26.

⁴ C.S. Lewis, *Cele patru iubiri*, București, Ed. Humanitas, 2017, p. 225.

⁵ *Idem*, p. 375.

⁶ C.S. Lewis, *Creștinismul redus la esențe*, Ed. Societatea Misionară Română, 1987, p. 82.

⁷ Magna Parks, *Adventist Affirm*, 2007, p. 62.

⁸ Ellen White, *Patriarhi și profeți*, București, Ed. Viață și Sănătate, 2011, p. 42.

⁹ Ellen White, *Solii alese*, București, Ed. Viață și Sănătate, 2011, p. 121.

¹⁰ Ellen White, *Patriarhi și profeți*, București, Ed. Viață și Sănătate, 2011, p. 46.

¹¹ C.S. Lewis, *Cele patru iubiri*, București, Ed. Humanitas, 2017, p. 226.

¹² Ellen White, *Calea către Hristos*, București, Ed. Viață și Sănătate, 2008, p. 33.

Teofil Petre este pastor pensionar.

MISIUNE LA BACĂU

Cu bucurie în suflet, dar și cu avânt tineresc, pe data de 5 noiembrie 2017, tinerii celor trei comunități din orașul Bacău s-au mobilizat în cadrul proiectului „Marile Orașe” și au desfășurat un amplu program special, prilejuit de împlinirea a 500 de ani de la marea Reformă. După un frumos program desfășurat împreună cu Conferința Moldova pe data de 28 octombrie 2017, în Biserica Bacău centru, tinerii, și nu numai, s-au mobilizat și au distribuit în Parcul Trandafirilor, tuturor doritorilor, pliante cu cele 95 de teze ale lui Luther, cartea *Martin Luther după 500 de ani*, precum și alte reviste de sănătate și cărți spirituale.

Acțiunea s-a desfășurat pe parcursul a multor zile, deoarece a continuat cu ajutorarea mai multor familii sărace de lângă orașul Bacău, mai precis din cartierul Izvoare, acțiune ce a adus bucurie în sufletele celor care au beneficiat de pe urma acestui efort misionar, dar și în inima celor care, cu multă dăruire și sacrificiu, au contribuit la realizarea acestui eveniment.

Prin harul lui Dumnezeu, am continuat această campanie de mobilizare în vederea anului evanghelistic 2017–2018 sub egida „Fii și tu unul dintre cei 7 000”, cu un frumos concert, desfășurat în sala Ateneu-Bacău pe data de 26 noiembrie 2017. Concertul a fost susținut de Formația de mandoline „Cordial”, condusă de doamna profesoară Doina Cașcaval, și Ansamblul „Pentatonica”, dirijat de maestrul Mihai Gherghelaș, precum și de soliștii vocali Aldana Cazacu, Roger Isăilă, Naersi Macovei și Naomi Lupu. Concertul a avut și un caracter umanitar, deoarece intrarea este liberă, dar cei ce vor să contribuie din punct de vedere financiar vor avea ocazia să facă acest lucru, iar sumele adunate vor fi donate Grădiniței „Celestino” din Bacău. ■

Savel Lupu, pastor în Conferința Moldova.

LA ȚANC*

Era unul din drumurile acelea lungi pentru care te gândești să îți iei ceva de ascultat ca să treacă mai repede. Autostrada A1, cald în mașină, muzică bună, ce mai, unul din momentele acelea când ți-e drag să fii pe drumuri... Asta până după Pitești, unde starea de bine s-a înfundat într-o spirală de becuri roșii, câte două de fiecare mașină înțepenită în așteptare.

Odată cu avariile, mi s-a activat și speranța, care se străduia să mă consilieze cum că poate nu e decât un banal ambuteiaj; când au trecut însă pe lângă noi salvarea și mașina poliției, chiar și speranța s-a descurajat și s-a evaporat la fel de repede precum se instalase în scaunul din dreapta. E momentul acela când te afli la răscrucea cu două indicatoare – la stânga o apuci pe Bulevardul Nevrozei sau o iei la dreapta pe ocolitoarea Staikalm. Pentru că eu îmi pusesem mâinile în cap, muzica ce curgea din boxe, ca un copil care vrea să tragă și el de volan măcar atunci când mașina staționează, s-a înfășurat de gândurile mele și am avut senzația aceea că mașina trage dreapta. Era CD-ul de la Sola Scriptura – colinda sufletului; am colindat împreună cu voce pe sinuoasa Staikalm până când, după un ceas, au început să se stingă pe rând becurile roșii din față. Și aici s-a întâmplat neprevăzutul; de sub roțile mașinii din față mea, zbatându-se prin bălțile de pe șosea, s-a rostogolit spre mine o geantă de damă. I-am pus din nou pe toți cei din spate pe avarii și curiozitatea-mi a înșfăcat rapace geanta cu pricina. Am răscolit-o cu de-amăruntul din mers și am constatat că avea cam tot ce ar pune cineva într-o geantă de plecat la drum: acte, carduri, bani, și toate celelalte multe. Ce m-a impresionat a fost o fișă de analize care anunța prezența unei afecțiuni serioase, incurabile...

Cu gândul că doamna ar putea fi încă în coloana care se destrăma vizibil în fața mea, m-am pus cu telefonul pe toate numerele găsite prin cărțile de vizită aferente. Un service auto, un cabinet de avocatură, o bibliotecă; din nefericire, nimeni nu a putut să-mi dea o conexiune câștigătoare. Ultima încercare a fost la primăria unde avea adresa de buletin – un sat din comuna Produlești de Dâmbovița, după care am renunțat. A fost însă varianta câștigătoare, pentru că, la primărie, doamna de la Asistență socială chiar își făcea meseria cu suflet; peste un sfert de ceas am primit un apel de la un număr necunoscut – era doamna cu geanta pierdută, aflată încă în trafic în fața mea, pe drumul spre Sibiu.

Aici vine miezul poveștii. Undeva mă aștepta o doamnă, cam la treizeci de ani, căreia cumva i-am declanșat una din micile bucurii ale vieții, genul pierdut-regăsit. Am început să scotocesc prin mașină un „fixativ”, ceva care să facă această mică bucurie să rămână. N-am avut încotro

decât să scot CD-ul despre Prietenul meu cel mai bun, să-l pun înapoi în pachetul de la Sola, care mai conținea Gândul de dimineață și două felicitări. Nu mi-a fost chiar jenă să-l strecur în geanta doamnei, după ce în prealabil spulberasem toate etichetele de politețe scotocind toate cotloanele după un contact. Când ne-am întâlnit, i-am zâmbit și i-am spus că i-am lăsat și un cadou în geantă. Fața dânzei nu poate fi descrisă în liniuțe și cerculețe pe hârtie; și-o pot imagina doar cei care au trăit cândva măcar o mică regăsire. Am revenit la drumul meu. Ceva îmi lipsea. Muzica. Ceva mă pridea. Gândul. Unul se cuibărise deja deasupra tuturor celorlalte – pachetul de la Sola a picat la țanc.

Povestea se scrie și se citește mai departe doar în capul celor care știu să viseze.

Pentru visători – profesioniști sau amatori –, Sola Scriptura a pregătit din nou un pachetel special de oferit cadou prietenilor sau cunoștințelor „accidentale” în perioada sărbătorilor de iarnă. Pachetul conține un CD cu titlul „Mi-e dor să plec” – 12 colinde care vorbesc despre nașterea Mântuitorului la Betleem, apoi nașterea în suflet și pregătirea pentru Revenire. Puteți vizualiza proiectul și asculta piesele accesând pagina: www.solascriptura.ro/decembrie2017. De asemenea, e prezentă broșura *Gândul de Dimineață* – trimestrul I 2018 – cel mai bun devoțional de buzunar din România. Atuul acestui material este, de departe, faptul că destinatarul cadoului va rămâne cu ceva biblic de citit pentru primele trei luni din an, dincolo de surpriza pe care a primit-o de sărbători. Destinatarii se pot înscrie la cursuri folosind talonul de la finalul devoționalului. Pachetul mai conține și două cărți poștale cu plic. Cel care primește cadoul poate să ofere cuiva, la rândul lui, o atenție prin gândurile pe care le va scrie pe cărțile poștale. Cele trei elemente sunt ambalate în carton special de cadouri. Costul unui pachetel este de 12 lei și îl puteți găsi la centrele Sola Scriptura. Comenzile telefonice sau prin e-mail pot fi trimise prin Fan Courier pentru a doua zi sau în altă variantă aleasă de dumneavoastră (0745 811 281; liviu.stanescu@yahoo.com).

De asemenea, oferim pliante și calendare 2018 gratuite, de buzunar (47 de modele, română și maghiară). Le puteți obține din librăriile Sola Scriptura. Pentru proiectele în care se va folosi un număr mai mare de calendare, costul este de 25 de lei pentru 1 000 de calendare.

Vă așteptăm la țanc! ■

Liviu Stănescu este director Sola Scriptura.

* La țanc = la timp, la momentul potrivit

SEXUALITATEA UMANĂ: SPIRITUALITATEA EI DERIVĂ DIN CREAȚIE

DUHUL SFÂNT
– FOLOSIND ADE-
VĂRUL CUVÂNTU-
LUI SCRIPTURII
– AȘAZĂ VIAȚA
CREDINCIOȘULUI
ÎN ISUS HRIS-
TOS ȘI, ÎN FELUL
ACESTA, O „AS-
CUNDE” ÎN TATĂL.

Introducere: definiția conceptului „spiritualitate”

În contextul intelectual postmodern, concep-
tul de „spiritualitate” este asociat cu o mare vari-
etate de noțiuni, cum ar fi cultură, artă, religie¹,
etnicitate. Dar mai mult decât orice, termenul se
referă la acele practici care sunt înrădăcinate în
„doctrinile” religiilor orientale larg răspândite
în lumea occidentală și în restul lumii în curs de
dezvoltare. Tai chi, hinduism, budism, New Age,
tantra yoga² sunt doar câteva din spectrul larg de
„spiritualități” prezente în culturile europene și
americane.³

În sensul acesta foarte larg, conceptul de
„spiritualitate” exprimă modul și practicile prin
intermediul cărora omul, atât individual, cât și
colectiv, încearcă să realizeze o viață „integrată”.
Această încercare spirituală se explică în felul
următor. Viața în postmodernism se trăiește în
mijlocul „dezintegrării” produse de provocările și
crizele financiare, politice, sociale, familiale etc.
Acestea sunt inerente existenței omului în lumea
„materială”, motiv pentru care el caută o viață
aducătoare de satisfacții și împliniri „ne-materiale”.
O viață care să aibă sens nu doar la nivelul rela-
ției lui cu lumea obiectelor și a lucrurilor, ci și în
acele dimensiuni ale existenței în care „materia”

nu mai este văzută ca ceva care exclude „mintea”
sau „sufletul”.

Așa se explică faptul că „spiritualul” și „spi-
ritualitatea” au devenit termeni uzuali ai voca-
bularului omului postmodern; este o „religie”
ecumenico-sincretică,⁴ practică zilnic de un
număr semnificativ de cetățeni ai lumii globale,
create de Internet și de Facebook.

Noua „religie” a postmodernismului, în esen-
ța ei, este deci „spiritualitatea” înțeleasă și practi-
cată ca fiind o „cale” (sau alta) prin care se trăiește
experiența unui pelerinaj în interiorul sufletului
uman. Pelerinajul se face prin intermediul dife-
ritelor exerciții și discipline spirituale, cum ar fi
meditații, contemplații, yoga, rugăciuni isihaste
sau versuri mantrice. Rezultatul lor se așteaptă a fi
bidirecțional. (1) Contracurarea uzurii sufletești
produse de rutina locului de muncă, a carierei.
(2) Depășirea condiției de sine prin încărcarea
sufletului cu energiile Universului (sau cu energi-
ile mistice, stipulate în diferitele tradiții creștine).
Este evident că această definiție a spiritualității,
în vogă azi, este cea mai generală și relativă, una
care este suficient de largă, ambiguă și neutră ca
să permită un dialog între creștinism, hinduism,
budism, New Age etc.

¹ Akintunde Dorcas Olu. (sic) and Ayantayo J. K., “Sexuality and Spirituality: Possible Bedmates in the Religious Terrain in Contemporary Nigeria” (Unpublished paper, University of Ibadan, Nigeria, 2005), online <http://www.arsrc.org/downloads/uhsss/akintunde.pdf>, 7 februarie 2017, definesc „spiritualitatea” ca fiind religia tribală africană, religia creștină și islamul.

² Tantra yoga, adaptată la emanciparea sexuală a societății occidentale și, mai nou, a societăților postcomuniste europene, este emi-
namente un *medium* spirit[ual]ist care promovează superperformanțe sexuale pe baza exercițiilor „spirituale” ale acestui fel de yoga,
despre care ghizii yogini ai tantrei spun că ea (tantra yoga) „combina principiile yoga și ale meditației pentru a integra senzualitatea în
spiritualitate”, online <http://www.ternity-yoga.com/sex-and-yoga.html>, 29 septembrie 2017.

³ Michael Downey, *Understanding Christian Spirituality* (New York: Paulist Press, 1997), 6-13, trece în revistă spectrul postmodern al
semanticii și manifestării a ceea ce se numește „spiritualitate” în accepția ei generică și găsește că, de la „fascinația” produsă de aparițiile
Maicii Domnului până la voodoo, New Age și feminism, toate intră sub acest concept „umbrelă”.

⁴ Mai nou, Jon L. Dybdahl, *Hunger: Satisfying the Longing of Your Soul* (Hagerstown, MD: Review and Herald Publishing, 2008), un
teolog adventist american, recomandă cititorilor săi adoptarea, prin adaptare la situația personală, a ideilor și practicilor spiritualității
ortodoxe și budiste (51-53, 106), și, de asemenea, încurajează folosirea, ecleziastică și personală a oricărui gen de muzică, cu scop
spiritual, pe baza unui singur criteriu de selecție: să genereze o experiență personală sau colectivă de închinare autentică, *Ibid.*, 28-29.
Pentru un studiu suplimentar asupra spiritualității ortodoxe, vezi Kallistos Ware, *The Orthodox Way* (Crestwood, NY: ST Vladimir's
Seminary Press, 1995), în special abordarea rolului rugăciunii lui Isus în spiritualitatea ortodoxă (121-124), pe care o recomandă și
Dybdahl cititorilor săi dornici de o „autentică” spiritualitate în era postmodernă. Un alt autor adventist familiarizat cu spiritualitatea
ortodoxă este Iacob Coman, *Theo-Doxa-Logia: semnificația teologico-doxologică a imnelor religioase în marile religii ale lumii din per-
spectiva creștină* (București: Episteimon, 1999), care prezintă doctrina (dogma) ortodoxă a „îndumnezeirii omului” ca fiind o învățătu-
ră care, trăită de noi, se va manifesta „în viața [noastră] spirituală... ca experiență” (242).

În acest studiu însă, vom aplica un alt instrument de cercetare, o altă definiție a spiritualității, mult mai specifică domeniului și tematicii cercetării. Așadar, conceptul de „spiritualitate” denotă acea experiență a credinței pe care conținutul revelației lui Dumnezeu în Scripturi o generează (Romani 10:17). În consecință, ceea ce se trăiește ca „experiență” devine tocmai definiția spiritualității biblice, aplicabilă în viața creștină. Aceasta nu trebuie să fie confundată cu nicio altă „experiență”, definită ca „spiritualitate” pe baza criteriilor oferite de ocult și religiile politeiste, de misticismul oriental sau creștin, de New Age, hinduism, budism, yoga etc. Din perspectiva acestei credințe în revelația lui Dumnezeu în Scripturi, definiția spiritualității pe care o folosim în acest studiu este detaliată mai jos.

Definiția spiritualității biblice

Spiritualitatea este un mod anume de gândire care definește un mod anume de viață personal și corporativ, realizat de către Duhul Sfânt (1 Corinteni 2:12-15; Galateni 6:2). Acesta ne unește cu Isus Hristos (1 Ioan 4:13; Romani 8:9-11; Galateni 2:20; 2 Corinteni 5:17; Coloseni 3:3) prin credința în Cuvântul revelat al lui Dumnezeu în Scripturi (Romani 10:17; 1 Petru 1:23). În felul acesta, Duhul Sfânt ne formează – în mod progresiv – caracterul după modelul caracterului moral al Mântuitorului. În urma acestei lucrări interioare a celei de a Treia Persoane a Dumnezeirii, faptele, planurile și intențiile noastre vor fi motivate de dragostea Dumnezeirii trinitare (1 Ioan 4:8-16). Motivația aceasta se autentifică prin faptul că promovăm onoarea (slava) lui Dumnezeu Tatăl (Ioan 15:8; 1 Corinteni 10:31), fiind plasați în Isus Hristos prin Duhul Sfânt, în timp ce servim binele temporar și veșnic al semenilor (Matei 22:39).

Potrivit acestei perspective motivaționale, spiritualitatea la care ne referim în acest studiu este cea care își are originea în Dumnezeul triun. Este deci o înțelegere trinitariană a spiritualității. Ea este realizată practic prin activitatea Duhului Sfânt, care reprezintă în noi efortul conjugat al Celor Trei Persoane ale Dumnezeirii canonului biblic. Altfel spus, o asemenea spiritualitate este rezultatul activității Trinității prin Spiritul Sfânt. De aici provine denumirea de „spiritualitate”. Du-

hul Sfânt – folosind adevărul Cuvântului Scripturii – așază viața credinciosului în Isus Hristos și, în felul acesta, o „ascunde” în Tatăl (Coloseni 3:3). Așa se face posibilă cristalizarea continuă a două caracteristici fundamentale ale spiritualității biblice creștine. Una este primară, iar cealaltă este derivată din prima: (1) a trăi pentru onoarea lui Dumnezeu Tatăl prin credința în Fiul și prin lucrarea Duhului Sfânt în noi, și (2) slujirea dezinteresată a nevoilor spirituale și firești ale semenilor.

Această definiție a spiritualității este instrumentul metodologic al cercetării curente. Ea transcende aria semantică și practică a eticii; adică este interesată nu doar de moralitatea „faptelor”, a „practicilor” și a „comportamentelor”, ci mai ales de „motivația” trinitariană a faptelor, a practicilor și a comportamentului creștinului în existența sa sexuală.⁵ Așadar, ceea ce își propune acest studiu – care va fi publicat în forma unei serii de articole – este *identificarea și analiza* conceptelor care definesc bazele teologice (Doctrina despre Dumnezeu) și antropologice (Doctrina despre om) ale spiritualității sexualității umane.

Caracterul „uman” al sexualității umane

Se impune, prin natura lucrurilor, să abordăm subiectul sexualității omului folosind termenul „uman” în sens calitativ și atributiv, fără conotațiile unei perspective psihologice freudiene. Adică, ne propunem să oferim în această parte a studiului nostru o descriere analitică a originii și naturii (metafizica) sexualității umane, referindu-ne la acele aspecte specifice care îi conferă sexualității calitatea ei demnă de ființa umană. Adjectivul „uman” denotă ideea că sexualitatea omului este – în aspectul ei non-fiziologic – radical diferită de sexualitatea celorlalte creaturi capabile de act sexual, cum ar fi animalele mamifere. Ceea ce se înțelege prin afirmația că sexualitatea umană este „radical diferită” de cea a animalelor necesită clarificare, fapt la care ne vom referi în analiza exegetică și teologică a materialului biblic pertinent, vetero- și neotestamentar.

SPRITUALITATEA SEXUALITĂȚII ZOLTÁN SZALLOS

CARACTERISTICILE FUNDAMENTALE ALE SPIRITUALITĂȚII BIBLICE CREȘTINE SUNT: (1) A TRĂI PENTRU ONOAREA LUI DUMNEZEU TATĂL PRIN CREDINȚA ÎN FIUL ȘI PRIN LUCRAREA DUHULUI SFÂNT ÎN NOI, ȘI (2) SLUJIREA DEZINTERESATĂ A NEVOILOR SPIRITUALE ȘI FIREȘTI ALE SEMENILOR.

⁵ Studiul prezent se deosebește de cel al lui Helmut Thielicke, *Theological Ethics*, vol. 3 (Grand Rapids, Mich.: Eerdmans Publishing, 1964), tocmai prin faptul că perspectiva din care se cercetează sexualitatea umană nu este cea a eticii – cu metodologia ei socio-culturală, contextuală sau chiar teologică –, ci aceea a spiritualității biblice creștine. Aceasta nu înseamnă că lucrarea lui Thielicke nu a avut niciun impact asupra studiului de față; dimpotrivă, ne bazăm pe descoperirile lui Thielicke și le încorporăm în abordarea noastră, abordare în care conceptul de *spiritualitate* integrează în sine, dar și transcende *etică* și *etica*.

Originea și implicațiile sexualității „umane”

Pe baza datelor furnizate de cartea Geneza, capitolele 1 și 2, înțelegem că omul a fost creat cu aptitudini sociale de o natură atât generală, cât și specială. Despre cea specială trebuie spus că este absolut inedită în tot universul creației lui Dumnezeu. Cel puțin așa ni se face ea cunoscută în revelația biblică. În calitate de ființe sociale, noi, oamenii, suntem unici în ceea ce privește natura și calitatea relației noastre partenieriale, înrădăcinate într-o diferențiere sexuală în „masculin” și „feminin” (Geneza 1:26-27). Ceea ce se afirmă prin postulatul „unicității” este ideea că partenieriatul nostru conjugal are o dimensiune *paradigmatică*. Conceptul provine din limba greacă. Termenul *paradeiknymi* se traduce cu „a arăta dincolo de”. Așadar, relația maritală edenică era menită să „arată”, prin sine, „dincolo de sine”. Era menită să fie o destăinuire, mai mult decât sim-

bolică, a relației spirituale dintre cele Trei Persoane ale Trinității. Dar deocamdată nu vom aborda acest aspect al studiului nostru, având în vedere că acestei dimensiuni paradigmatică a partenieriatului nostru conjugal îi vom aloca, într-unul din numerele următoare ale revistei, un spațiu special. Acolo vom discuta perspectiva trinitariană a spiritualității sexualității umane în condițiile vieții post-lapsariene (după căderea lui Adam și Eva).

Partenieriatul marital edenic își capătă fascinația și misterul din diferențierea omului în sexul masculin și feminin, o diferențiere care este calificată cu termenul „bun” (Geneza 1:31). Termenul este folosit de Dumnezeu cu referire la toate elementele Creației în complexitatea relațiilor lor mutuale. Este însă de remarcat faptul că, în urma creării bărbatului, protologia (Creația) biblică atestă „existența” unei „lipse”. Acest paradox merită toată atenția cercetătorului. Un singur lucru

„nu este bun” (Geneza 2:18) în condițiile edeneice, ante-lapsariene (dinaintea căderii lui Adam și Eva). Acesta este un paradox al unei creații absolute perfecte, dar incomplete. Lipsa dimensiunea socială a omului. Lipsa aceasta se manifesta în absența complementarității (dualității) sexuale ca element constitutiv al înseși existenței omului ca „om” sau „umanitate” (Geneza 5:1-2). Afirmatia evaluativă a lui Dumnezeu cu privire la monosexualitatea umană este *lo-tov*, adică „nu-bun” (Geneza 2:18). Ce înseamnă această „ne-bunie”? Așa cum s-a spus, ea înseamnă paradoxul unei creații perfecte, dar încă nefinalizate.

Cum se rezolvă acest paradox?

„Nebunia” aceasta se rezolvă în momentul în care apare femeia, cu toată înzestrarea ei psihosomatică feminină. Ea este rezultatul unui act creator divin (Geneza 2:21-23). Femeia – ca un univers complex de înzestrări intelectuale, psihice, afective, emoționale, sociale și sexuale – este soluția pentru „nebunia” monosexualității, a neîmplinirii și a singurătății. Altfel spus, femeia și femininul reprezintă „binele” care completează singularitatea masculină, realizând deplin ideea de „om” (Geneza 5:1-2). Afirmatia precedentă necesită clarificări adiționale. Prin crearea femeii și a femininului s-a finalizat Creația, a cărei „coroană” este „omul” creat „după chipul și asemănarea lui Dumnezeu” (Geneza 1:26-27; 5:1). Este evident că „omul”, în concepția biblică, este o entitate colectivă, socială, diferențiat în „parte bărbătească și parte femeiască” (Geneza 5:2a). Cele două „părți” complementare, în unitatea lor socio-conjugală, au primit numele colectiv de „om” (Geneza 5:2b), în sens de „umanitate”.

„Chipul” lui Dumnezeu în om

Tocmai acest aspect social al „omului colectiv” – compus dintr-un bărbat și o femeie – reprezintă prezența „chipului” lui Dumnezeu în „om” (Geneza 1:26-27; 5:1-2).⁶ Acest enunț necesită argumente pe baza datelor scripturistice. Dovezile biblice ne pun în situația afirmării realității unui Dumnezeu care nu este „singur”. Acesta este

motivul pentru care nici pe om nu l-a creat să fie „singur”. Ideea pluralității Persoanelor în Dumnezeu este clar atestată în Scripturi (Geneza 3:22; 11:7; Isaia 6:8). Dumnezeu ni Se descoperă în unitatea dragostei veșnic reciproce a Trei Persoane distincte (1 Ioan 4:8,16, cf. Isaia 42:1; 48:16; 61:1-2; 63:7-14, cf. Matei 28:19; Luca 4:17-18; 1 Corinteni 12:4-6; 2 Corinteni 13:14; Efeseni 4:4-6; Apocalipsa 1:4-6). Această unitate și distincție trinitariană se reflectă în relația dragostei conjugale a omului binitar, compus din două persoane distincte, menite să fie „una” (Geneza 2:24, cf. 5:1-2).⁷ În felul acesta se pun bazele scripturistice ale unei înțelegeri socio-relaționale a lui Dumnezeu, fundamentată pe dragostea etern reciprocă, dinamică a Persoanelor Dumnezeirii (1 Ioan 4:8,16). Unitatea și distincția Persoanelor Divine constituie tocmai „chipul” lui Dumnezeu în om. Mai mult decât atât, unitatea și distincția Persoanelor din sânul Dumnezeirii se destăinuie în dinamica relației de dragoste a unui singur bărbat cu o singură femeie, în parteneriatul conjugal menit să dureze o viață întreagă (Geneza 2:24, Cântarea cântărilor 7:10; 8:6-7, cf. Matei 19:4-6).⁸

Concluzii

Este evident din studiul nostru bazat pe raportul Creației din Geneza capitolele 1 și 2 că doar omul, ca o entitate binitară compusă dintr-un bărbat și o femeie în legământul căsătoriei (Geneza 2:24), poartă chipul – aspectul social (Trinitarian) al – lui Dumnezeu (Geneza 1:26-27). De aici concluzia că doar în dreptul sexualității omului putem vorbi de spiritualitate specifică sexualității „umane”. Ce aspecte anume implică această spiritualitate vor fi discutate în articolele viitoare.

Animalele au fost create și ele cu o sexualitate diferențiată în mascul și femelă (Geneza 7:8-9). Dar sexualitatea lor este sexualitate „animală”. Intimitatea lor sexuală (actul copulativ) nu presupune „spiritualitate” din partea lor, nefiind create după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. ■

Zoltán Szallós-Farkas este conf. univ. dr. la Institutul Teologic Adventist, Cernica.

**UNITATEA ȘI
DISTINCȚIA PER-
SOANELOR DIVI-
NE CONSTITUIE
TOCMAI „CHI-
PUL” LUI DUM-
NEZEU ÎN OM.
MAI MULT DECÂT
ATÂT, UNITATEA
ȘI DISTINCȚIA
PERSOANELOR
DIN SÂNUL
DUMNEZEIRII SE
DESTĂINUIE ÎN
DINAMICA RE-
LAȚIEI DE DRA-
GOSTE A UNUI
SINGUR BĂRBAT
CU O SINGU-
RĂ FEMEIE, ÎN
PARTENERIATUL
CONJUGAL MENIT
SĂ DUREZE O
VIAȚĂ ÎNTREAGĂ.**

⁶ Felul în care Moise folosește cei doi termeni, „chip” și „asemănare”, în cartea Genezei (1:26-27 cf. 5:1-2) ne autorizează să-i socotim interschimbabili din punctul de vedere al sensului lor de bază.

⁷ Pentru studiu suplimentar cu referire la chestiunea teologică a „omului binitar”, care este „imaginea” unui „Dumnezeu trinitar”, vezi Sakae Kubo, *Theology and Ethics of Sex* (Nashville, Tenn.: Review and Herald Publ. Ass., 1980), 23–26.

⁸ Teza care întreșe și structurează toată gândirea sistematică a lui Norman R. Gulley despre Dumnezeu, *Systematic Theology: God as Trinity* (Berrien Springs, Mich.: Andrews University Press, 2011), 627 pagini, este „veșnica relație” a dragostei între persoanele Trinității, taina căreia se descoperă în relația neîntreruptă a dragostei dintre Adam și Eva, soț și soție, în unitatea lor maritală înrădăcinată în „flacăra [dragostea] lui Iahweh” (Cântarea cântărilor 8:6-7); vezi pp. 28–29, 43–53; vezi, de asemenea, Richard M. Davidson, *Flame of Yahweh: Sexuality in the Old Testament* (Peabody, Mass.: Hendrickson Publishers, 2007), 630–631.

CE SUNT APOCRIFELE?

Întrebare: Am observat ca unele Biblii includ un număr de cărți numite apocrife. Ce sunt acestea?

Răspunsul din partea profesorului Angel Manuel Rodriguez:

Cuvântul „apocrif” înseamnă în limba greacă „lucruri ascunse”. Nimeni nu știe cu siguranță de ce anumite cărți evreiești au fost numite așa. Poate la început se credea că ele conțin un fel de cunoștință secretă, accesibilă doar unui grup special de persoane. Cărțile apocrife au fost scrise între secolul al III-lea î.H. și secolul I d.H. În general, lista apocri-

felor este următoarea: Cartea lui Tobit, Cartea Iuditei, Cartea lui Baruh, Epistola lui Ieremia, Cântarea celor trei tineri, Cartea a treia a lui Ezdra, Cartea înțelepciunii lui Solomon, Istoria Susanei, Istoria omorării balaurului și a sfărâmării lui Bel, 1, 2 și 3 Macabei, Rugăciunea regelui Manase, Cartea înțelepciunii lui Isus, fiul lui Sirah și Psalmul 151. Lista întreaga sau parțială a fost inclusă în Bibliile catolice și ortodoxe.

1. Apocrifele și versiunea greacă a Vechiului Testament

Se susține de regulă că apocrifele au fost la început incluse în versiunea greacă a Vechiului Testament, de unde au ajuns în Biblia creștină. Dar lucrul acesta este departe de a fi sigur.

Lucrul la traducerea în greacă a Vechiului Testament (Septuaginta – LXX) a început în prima jumătate a secolului al III-lea î.H. În perioada aceea, e aproape sigur că doar cele cinci cărți ale lui Moise erau traduse, numite Pentateucul sau Tora. Foarte puțin se știe despre procesul traducerii celorlalte cărți ale Vechiului Testament în greacă, cu atât mai puțin despre traducerea sau incorporarea cărților pe care le numim apocrife. Nu cunoaștem cu exactitate care cărți apocrife au fost incluse în Septuaginta în timpul apostolilor.

Nici măcar nu se știe dacă a fost vreodată o listă oficială a cărților apocrife. Ceea ce știm este că evreii nu au socotit niciodată acele cărți ca parte a canonului iudaic. Însă știm, de asemenea, că evreii le prețuiau și le citeau. Manuscrise sau fragmente ale unor apocrife au fost găsite printre suli-urile de la Marea Moartă.

2. Apocrifele și biserica creștină

Se crede în general că, pentru creștinii de la început, Scripturile erau reprezentate de canonul iudaic alexandrian, extins prin includerea apocrifelor. Concepția aceasta însă a fost pe deplin discreditată. În secolele timpurii ale

creștinismului au existat controverse printre creștini cu privire la aceste cărți.

Cel mai cunoscut caz este al lui Ieronim (345–420 d.H.). Acesta a intenționat să traducă Vechiul Testament în limba latină folosind Septuaginta, care la vremea aceea deja conținea majoritatea apocrifelor. Totuși a ales să își bazeze traducerea pe textul Scripturilor evreiești, care nu conțineau aceste cărți necanonizate.

Chiar dacă a inclus și apocrifele în traducerea sa, Ieronim a insistat ca ele să nu fie considerate parte a canonului inspirat și nici să fie folosite pentru a sta la baza convingerilor creștine. Canonul lui a fost canonul ebraic scurt. Cu toate acestea, a socotit apocrifele vrednice de a fi citite.

Augustin însă a susținut că o traducere latină a Biblii trebuie să aibă la bază Septuaginta grecească pentru a contribui la unitatea bisericii, atât în Est, unde greaca era folosită, cât și în Vest, unde era folosită latina. El a pledat cu tărie ca apocrifele să fie considerate inspirate și vederile lui au triumfat. Biblia latină (Vulgata), ce conținea apocrifele, a devenit Biblia oficială a bisericii creștine.

3. Apocrifele și Reformațiunea

Reformatorii au redeschis cazul apocrifelor. Martin Luther, când a tradus Sfânta Scriptură în limba germană, a inclus și cărțile apocrife, dar, ca și Ieronim, nu le-a considerat egale ca autoritate cu Scripturile și a stabilit ca ele să nu fie folosite pentru a defini doctrina creștină. Protestantismul a exclus total apocrifele din canon, acceptând doar versiunea standard iudaică a canonului biblic.

Unul din motivele pentru care au fost respinse a fost acela că apocrifele sprijineau niște vederi eronate, contrare celor promovate ca dogme creștine de către biserică. De exemplu, apocrifele susțineau ideea că faptele omenești meritorii contribuie la mântuire („milostenia izbăvește de la moarte” – Tobit 4:10), că sfinții din cer mijlocesc în rugăciune pentru alții („prorocul Ieremia mult se roagă pentru popor” – 2 Macabei 15:14) și că ispășirea poate fi făcută în dreptul păcatelor celor morți („sfânt și cucernic gând a fost că a adus jertfă de curăție pentru cei morți, ca să se slobzească de păcat” – 2 Macabei 12:39-45).

Astăzi, multe versiuni ale Bibliei includ cărțile apocrife. Chiar dacă nu sunt considerate inspirate de Dumnezeu, ele conțin informații ce contribuie la înțelegerea dezvoltării gândirii evreiești în perioada dintre Vechiul și Noul Testament, oferind cunoștințe culturale, istorice și religioase valoroase în cadrul cercetării biblice. ■

Cristian Trenchea este pastor în Conferința Moldova.

PÂNĂ ACOLO ÎNCÂT...

Gospodarul și-a cultivat țarina cu sămânță bună și acum lucrătorii, sleiți de puteri, s-au odihnit. Aveau tot dreptul. Dar ceva s-a întâmplat în timpul somnului lor, ce nu s-a aflat decât după săptămâni: nu era numai cultura nobilă aplicată, ci și neghină. De unde, domnule?! Stăpânul și-a dat seama imediat ce se întâmplase: „Un vrăjmaș a făcut lucrul acesta” (vezi Matei 13:24-30; propoziția citată este din versetul 28).

Să presupunem că stăpânul țarinii l-ar fi surprins pe vrăjmaș în timpul acțiunii sau când era pe cale de a o săvârși; ce credeți că ar fi făcut? S-ar fi bucurat? L-ar fi felicitat pe colaborator, i-ar fi plătit efortul de a îmbogăți cultura, i-ar fi oferit o cantitate suplimentară de neghină? Ce idei absurde. Absurde, într-adevăr. L-ar fi alungat și ar fi păzit mai bine țarina, în cel mai fericit caz pentru vrăjmaș.

„Voi sunteți ogorul lui Dumnezeu”, le-a scris apostolul Pavel credincioșilor din Corint (1 Corinteni 3:9). Slujitorii Domnului lucrează în acest ogor: unii sădesc, alții udă, iar creșterea o produce Dumnezeu (vezi versetele 6 și 7). Dacă vrăjmașul vine să semene neghină sau să vatame ogorul în alte feluri, ce să facă slujitorii Domnului? Să-l felicite? Să-l răsplătească? Să colaboreze cu el? Să stea cu brațele încrucișate, oftând sau jeluindu-se?

„Vrăjmașul care a semănat-o este Diavolul”, a precizat Mântuitorul (Matei 13:39). Observăm cu durere și amărăciune cum Diavolul seamănă neghină rătăcirilor pe ogorul Domnului; ce să facem noi, ca slujitori ai Domnului? Chiar nu avem nicio datorie? Lucrurile se pot analiza și prin prisma pildei cu păstorul și oile, în care Isus a zis: „Eu sunt Păstorul cel bun. Păstorul cel bun își dă viața pentru oi. Dar cel plătit, care nu este păstor și ale cărui oi nu sunt ale lui, când vede lupul venind, lasă oile și fuge și lupul le răpește și le împrăștie. Cel plătit fuge, pentru că este plătit și nu-i pasă de oi” (Ioan 10:11-13).

Plătit. De cine este plătit păstorul acesta? El poate fi un teolog profesionist care trăiește din fondurile bisericii, sau poate fi oricine primejduiește siguranța turmei; el poate fi plătit de Satana, care este vrăjmașul indicat de Hristos. Sau poate fi plătit de biserică și să facă jocul vrăjmașului. Atenție, frați și surori din biserică rămășiței: credeți că Diavolul s-a dus la culcare? „El nu lipsește de la locul lui de veghe nici măcar

un moment, de teamă că pierde o ocazie de a distruge suflete” (*Solii pentru tineret*, p. 51).

Lupul răpește și împrăștie, neghina compromite recolta. Pe orice cale, vrăjmașul urmărește subminarea lucrării lui Dumnezeu, zăpăcirea minților, înșelarea celor aleși. El seamănă în mințile oamenilor din biserică îndoieli cu privire la adevăr: atacă doctrina despre pluralitatea Dumnezeirii, sub pretextul fals al revenirii la poziția pionierilor; atacă adevărul despre Sabat, despre sanctuar, despre facerea lumii în șase zile literale, conducându-i la speculații, răstălmăciri și chiar la darwinism; neagă doctrina despre judecata divină împotriva răzvrătiților, aceea despre Spiritul Profetic, despre evenimentele finale, despre orice. Propagă rătăcirile culese de la alte biserici și le injectează în sufletul celor nefondați.

Nu vă plecați urechea! Demascați-i pe angajații vrăjmașului, respingeți mărfurile lor, rămâneți cu statornicie la doctrina mărturisirii de credință a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea, așa cum este formulată în termeni clari în aceste zile din urmă! Nu vă asociați cu dezbinătorii, oricât de dulce ar fi evanghelia lor: „Nu cu gând bun sunt plini de râvnă ei pentru voi, ci vor să vă dezlipească de noi, ca să fiți plini de râvnă față de ei” (Galateni 4:17). „După întâia și a doua mustrare, depărtează-te de cel ce aduce dezbinări” (Tit 3:10). „Depărtează-te de oamenii aceștia” (2 Timotei 3:5) după ce s-a făcut tot posibilul pentru a-i ajuta în dragoste și compasiune. ■

Ștefan Radu este pastor pensionar.

**DEMASCAREA
VRAJMASULUI
ȘTEFAN
RADU**

„... PÂNĂ ACOLO ÎNCÂT
SĂ-I ÎNȘELE, DACĂ VA
FI CU PUTINȚĂ, CHIAR
ȘI PE CEI ALEȘI.”
(MATEI 24:24)

NEMURIREA SUFLETULUI? (2)

FOLOSIREA DE CĂTRE SRIITORII BIBLIEI A UNUI LIMBAJ MITOLOGIC ESTE UN ASPECT PROVOCATOR, DAR ȘI EXTREM DE IMPORTANT, PENTRU A FACE DISTINCȚIA DINTRE MESAJUL INSPIRAT ȘI LIMBAJUL POPULAR.

În numărul anterior, am trecut în revistă principalii termeni care, în Vechiul Testament, denumesc ființa, persoana, individualitatea, aspecte ale vieții fizice și psihice, corespunzând în mare parte termenilor românești: *sufflare*, *duh*, *suflet*, *spirit*; precum și alte denumiri cu rol asemănător: *inimă*, *rărunchi*, *lăuntru*, *măruntaie* etc.

Repetăm, termenii biblici nu au un caracter tehnic, științific, „teologic”, cu atât mai puțin, nu sunt căzuți din cer, ci au un caracter popular, cu toate avantajele și dezavantajele unui asemenea limbaj, care este dependent cultural. Pus în mână cercetătorului obișnuit al Bibliei, studiul nostru ar părea o risipă de litere și de spirit, sau o invitație la plictiseală. Dar cu puțină concentrare și, mai ales, verificând referințele biblice indicate, cititorii vor găsi chei importante ale înțelegerii naturii și destinului sufletului/spiritului.

Biblia ebraică însă mai are noțiuni importante referitoare la acest subiect, care nu au fost discutate până aici și care sunt extrem de importante pentru a înțelege atât subiectul morții și al nemuririi, cât și natura culturală a limbajului folosit. În special folosirea de către scriitorii Bibliei a unui limbaj mitologic este un aspect provocator, dar și extrem de important, pentru a face distincția dintre mesajul inspirat și limbajul popular.

Viață, moarte și veșnicie

Ebraica biblică nu are un termen specific pentru nemurire¹, cu atât mai puțin pentru nemurirea sufletului. Ideea de nemurire este exprimată ca „viață veșnică” sau, simplu, „viață” (Daniel 12:2; Psalmii 16:11).

Biblia Ebraică numește viața *ḥayyim*. Ca și în limba română, cuvântul se referă atât la faptul de a fi viu, cât și la existența umană în general, la petrecerea lui pe pământ. Poetic, viața este numită uneori *yḥidā* (unică, Psalmii 22:20,21; 35:17). Durata ei se măsoară în zile (*yamim*) sau ani (*šanim*). Viața lungă, sau longevitatea, este numită *ʾorek yamim* (lit. „lungime de zile”: Proverbe

3:2). Viața veșnică este înțeleasă și ea ca o viață reală, prelungită la nesfârșit (Psalmii 21:4/5). De aceea, expresia *ʾorek yamim* se folosește și cu referire la viața viitoare (Psalmii 23:6; 91:16; 93:5), înțeleasă uneori ca „pentru totdeauna”, „în veci” (Plângeri 5:19-20).

În contrast cu viața este termenul care denumesc moartea (*máwet*, *mot*). Moartea este încetarea din viață a întregii ființe, atât biologic, cât și psihologic. Sufletul (persoana) moare odată cu trupul. Cadavrul este numit uneori *néfeš mēt* (lit. „suflet de mort”). În textul ebraic din Numeri 23:10, Balaam spune, în mod literal: „Să moară sufletul meu (*nafṣi*) de moartea dreptilor!” Adesea se vorbește despre „scăparea sufletului de la moarte”, subliniind astfel mortalitatea sufletului (Psalmii 33:19; 56:13-14; 78:50; 116:8; Isaia 53:12; se afirmă: „ca să le scape sufletele de la moarte”). Este vorba aici în mod special de persoană, de sine, incluzând viața fizică. A ucide un suflet înseamnă a ucide o persoană (Ezechiel 13:19). „Sufletul care păcătuiește, *acela* va muri” (Ezechiel 18:4,20). Un asemenea limbaj nu este deloc specific celor care cred că moartea ar însemna „despărțirea” sufletului de trup.

Lumea celor vii este denumită *ʾereṯ ha-ḥayyim* (Tărâmul vieții, Tărâmul celor vii), adică tărâmul acesta, lumea reală, în care credinciosul speră să trăiască și în viitor cu Dumnezeu.² Pentru ideea de veșnicie, se folosesc termenii *ʾad* (pururi), *néṯaḥ* (totdeauna) și, în special *ʾolam* (veac), dar acești termeni reprezintă adesea un timp nedefinit, sau ideea de continuitate, și nu de eternitate sau infinit. Numai contextul hotărăște cât de „veșnic” este veacul la care se referă.³

Tărâmul morților

În contrast cu Tărâmul vieții, sau al celor vii, care este lumea noastră, apare în limbajul biblic „celălalt tărâm”, numit *ʾereṯ taḥtit* / *ʾereṯ taḥtiyyot* (Tărâmul subpământean), *bor* (Groapă) sau *Šāʾol*.⁴ Ezechiel 31:16 folosește toate aceste trei denumiri.

Alte denumiri mai sunt: *šáhat* (Groapă),⁵ un loc unde poate cădea „sufletul” (Iov 33:18,22,28,30; Isaia 38:17).⁶ Locul se mai numește *dumā* (Tăcere, Psalmii 94:17; 115:17), sau *ʿereṯ nāšiyyá* (Tărâmul uitării, Psalmii 88:12,3).

Dar numele cel mai frecvent pentru Tărâmul morții este *Šāʾol*, sinonim cu Groapa (Psalmii 16:10; 30:4; Proverbele 1:12; Isaia 14:15; 38:18) și cu Pieirea (*ʿabaddon*).⁷ Nu se cunoaște cu certitudine semnificația numelui *Šāʾol*; se crede că însemna Locul pustiu.⁸ Nu avem decât să citim toate textele care menționează Tărâmul morților și vom vedea că acest „tărâm” nu este nici loc de fericire, nici loc de pedeapsă, ci de inactivitate, inconștiență și descompunere (Iov 17:13-16; Psalmii 6:5; 16:10; Eclesiastul 9:10; Isaia 38:10-11,18). Este o metaforă a pământului care îi înghite pe toți muritorii, uneori chiar de vii (Numeri 16:30; 32:22; 2 Samuel 22:6; Psalmii 55:15,16). La gura *Šāʾolului* se risipesc oasele (Psalmii 141:7).

Toți cercetătorii, teologi sau filologi, sunt de acord că *Šāʾolul* este locul unde evreii din timpurile biblice credeau că merg toți morții.⁹ Adesea, *Šāʾolul* este metafora unei situații periculoase, comparabilă cu moartea (Psalmii 18:5-7; 30:4; 49:16; Proverbele 23:14; Iona 2:3). *Šāʾolul* este descris uneori în limbaj mitologic, nerealist, și este posibil ca acest termen, ca și întreaga imagine, să fie de origine canaanită. *Šāʾolul* este populat de *rāfaʾim* („stafii”, „fantome”), mai precis „umbre” sau „slăbături”,¹⁰ simple amintiri sau ficțiuni lipsite de consistență și de personalitate, care descriu virtual pe cei care au fost și care se pot întoarce la realitate prin înviere.¹¹ Una dintre cele mai impresionante descrieri ale *Šāʾolului* este într-un poem al lui Isaia (14:9-11), un bocet satiric la adresa sortii regelui Babilonului:

*Šāʾolul sub pământ se înfioară de tine,
ca să te primească la sosire;
el trezește înaintea ta stafiile,
pe toți țapii pământului;
îi scoală de pe tronurile lor
pe toți regii popoarelor.*

*Toți vin cu antifoane
și te întâmpină cântând:
«Și tu ai fost făcut slab ca noi,
și tu ești asemenea nouă!»*

*Măreția ta s-a pogorât în Šāʾol,
cu sunetul liredor tale!
Așternut de viermi vei avea,
și plapumă de râme.*

Este evident că asemenea metafore satirice, chiar dacă folosesc limbaj mitologic, nu pot fi citite în cheie realistă. Și în niciun caz nu pot fi folosite ca argumente biblice în favoarea teologiei populare a nemuririi sufletului. Vrea oare Isaia să spună că morții sunt conștienți, că și-au păstrat chiar simțul umorului și sunt la curent cu ultimele sosiri în Sălașul morților? Atunci ar trebui să credem că stafiile regale stau și în *Šāʾol* pe tronuri și au la dispoziție nable (lire), exact ca în camerele piramidelor. Realismul este totuși transparent în ironia poetului, care arată că ființele acestea fictive sunt „fără putere” și, în final, arată spre realitatea dură a rămășițelor pământești în descompunere și la „somnul” morții. Isaia era convins că nici chiar sfinții nu mai au în moarte vreo putere sau vreo cunoștință:

*Totuși, Tu ești Tatăl nostru!
Căci Avraam nu ne cunoaște,
și Israel nu știe cine suntem.*
(Isaia 63:16).

Capcana spiritualismului

Din nefericire, asemenea creștinilor de astăzi, evreii din timpurile biblice au împrumutat superstiții, mituri și practici păgâne. Moise, Isaia și alții au avertizat împotriva necromanției, care era o formă antică de spiritism. Aceste preocupări erau interzise sub pedeapsa capitală, indiferent cum își imagina cineva lumea morților. Ebraica folosește doi termeni paraleli pentru necromanție: *ʿob* (spirit familiar, ventriloc; burduf) și *yidʿoni* (necromant, ghicitor cu spirit).¹²

Spiritul mortului era numit *ʿelohim* (divinitate, zeu, dumnezeu, 1 Samuel 28:13), de către evreii apostazi, după credința canaanită. Aceasta înseamnă că păgânismul spre care erau atrași evreii afirma că morții sunt zei nemuritori pe tărâmul subpământean și că sunt nu doar conștienți, ci au chiar o cunoaștere divină a viitorului. Madianiții, rudele evreilor, împrumutaseră mai devreme cultul canaanit al morților, sub forma cultului lui Baal-Peor, și jertfeau morților vite pe care le mâncau cu ocazia unor ospețe orgiastice (Psalmii 106:28-30; Numeri 25:1-9; Apocalipsa 2:14, 20). Biblia ne învață că aceste jertfe oferite în cinstea morților erau de fapt oferite demonilor (*šedim*, Psalmii 106:37; Deuteronom 32:17; 1 Corinteni 10:8,19-21).

**SUFLARE DE VIAȚĂ
FLORIN LAIU**

PROFEȚIA APOCALIPSEI NE AVERTIZEAZĂ DE AMĂGIREA SPIRITISMULUI, PRINCIPIALA ARMĂ PE CARE O VA FOLOSII SUPRA-PUTEREA PSEUDO-PROTESTANTĂ DIN APOCALIPSA 13 PENTRU A DETERMINA ÎNTREAGA LUME SĂ ÎMBRĂȚIȘZE CULTUL FIAREI ANTIHRIST. DE DATA ACEASTA, DUMNEZEU VA PERMITE FALSULUI PROFET SĂ FACĂ MINUNI CARE NU I-AU FOST PERMISE DIAVOLULUI PE VREMEA LUI ILIE.

CUM AR FI VENIT SAMUEL DIN MORMÂNT, LA INVITAȚIA VRĂJITOAREI, CÂND EL NU MAI VORBEA CU SAUL NICI CÂND ERA ÎN VIAȚĂ? ȘI CUM AR FI FOST POSIBIL CA PROFETUL SAMUEL, DUPĂ MOARTE, SĂ DEVINĂ COMPLICE CU INSTRUMENTELE ÎNȘELĂTOARE ALE DIAVOLULUI, BINE ȘTIIND CĂ ACESTA ESTE UN PĂCAT CAPITAL?

Cum trebuie să înțelegem faptul că Samuel, după moarte, a vorbit lui Saul? Este aceasta o dovadă că morții sunt conștienți? În lumina poruncilor date de Dumnezeu prin Moise, care impuneau pedeapsa cu moartea, atât pentru mediumi, cât și pentru cei care-i consultă, este imposibil de crezut că o întâlnire reală între Samuel și Saul ar fi putut avea loc. Samuel fusese un apărător al Legii lui Moise și se folosise chiar de Saul pentru a stârpi pe necromanți din țara lui Israel. Cum ar fi venit Samuel din mormânt, la invitația vrăjitoarei, când el nu mai vorbea cu Saul nici când era în viață? Și cum ar fi fost posibil ca profetul Samuel, după moarte, să devină complice cu instrumentele înșelătoare ale Diavolului, bine știind că acesta este un păcat capital?

Adepții nemuririi sufletului observă că autorul cărții afirmă că Samuel însuși a vorbit la En-Dor și că, de asemenea, profeția lui Samuel s-a împlinit exact. Nu ne mirăm de o asemenea miopie biblică, deoarece și mari rabini au crezut la fel. De exemplu, Iisus ben Sira, autorul apocrifei Ecclesiasticul, care a apărut pe la anul 180 î.H., afirmă că Samuel a fost un profet atât de mare, încât chiar și „după ce a adormit a profețit din nou, avertizându-l pe rege de sfârșitul lui, profețind din adâncimile pământului” (Sir 46:13, 20).

Dar aceste observații sunt superficiale și înșelătoare. Faptul că autorul, descriind scena (care era într-adevăr un teatru, și anume de prost gust!), spune „Samuel a zis” (1 Samuel 28:15-16),

înseamnă în mod simplu că el nu dă numele artistului, ci al rolului. Autorul numește personajul așa cum se pretindea că este, la fel cum în Geneza 3:1, ispititorul este în aparență un șarpe. Dar autorul ne-a anunțat de la început că Samuel murise (1 Samuel 28:3).

Cât privește profeția, ea nu era un cuvânt adevărat de la Dumnezeu. Dacă Dumnezeu i-ar fi vorbit cu adevărat lui Saul, El ar fi căutat să-l întoarcă din calea lui apostată și să-l salveze. Dar falsul Samuel știa că Saul, în ciuda interdicției severe a lui Dumnezeu, venise pe terenul vrăjit al forțelor malefice și era acum lăsat fără nicio apărare divină. Astfel, Diavolul a folosit ocazia să-l manipuleze cu cruzime pe Saul, rostind sub formă de profeție exact planul pe care el îl făcuse. El știa câtă încredere avea Saul în cuvântul lui Samuel. De aceea, când Diavolul a anunțat că a doua zi Israel va fi înfrânt în lupta cu filistenii și că Saul și fiii lui vor veni și ei la Samuel, efectul psihologic a fost paralizant (1 Samuel 28:19-20). Din clipa aceea, Saul nu a mai avut nicio putere morală să reziste.

Manipularea vrăjită a continuat și pe terenul fizic. În loc să se odihnească, Saul a fost invitat stăruitor la o masă copioasă cu pâine și carne, în toiul nopții (1 Samuel 28:21-25). Nu era nevoie ca Diavolul să fie profet, pentru a prezice ce se va întâmpla a doua zi, din moment ce stătea în puterea lui să împlinească această profeție. A doua zi, cine îi va da lui Saul ideea să se sinucidă?

(1 Samuel 31:3-6). Nu există niciun motiv serios să credem că Samuel însuși vorbise cu Saul. Aceasta este pretenția Diavolului, care, după ce a înșelat cu ea și pe vrăjitoare, și pe Saul, vrea să înșele întreaga lume cu astfel de teorii.

În Apocalipsa 13:11, este văzut „ridicându-se din pământ” un monstru ciudat, care pare uman, întrucât este numit și „falsul profet” (Apocalipsa 16:13; 19:20; 20:10) cu două cornițe de miel, dar cu voce de dragon. Expresia „ridicându-se din pământ” și titlul de „fals profet” ne trimit la lecția din En-Dor. Acolo, vrăjitoarea văzuse „o ființă dumnezeiască (*‘elohim*) ridicându-se din pământ” (1 Samuel 28:13), ceea ce, din descriere, părea a fi profetul Samuel (vers. 14).

Profeția Apocalipsei ne avertizează astfel de amăgirea spiritismului, principala armă pe care o va folosi supraputerea pseudo-protestantă din Apocalipsa 13 pentru a determina întreaga lume să îmbrățișeze cultul fiarei antihrist. De data aceasta, Dumnezeu va permite falsului profet să facă minuni care nu i-au fost permise Diavolului pe vremea lui Ilie.¹³

Încheiere

Învățătura Bibliei despre viață și moarte, spirit și nemurire nu poate fi epuizată ușor. Rămânem datori cu descifrarea pasajelor biblice despre iad, gheenă, iazul de foc și alte imagini exploatate de teologia spiritualistă, în special în Noul Testament. ■

¹ Există o posibilă excepție în Prov. 12:28 (*‘al-máwet* = ne-moarte, în contrast cu viața), dar Septuaginta redă aici: „...dar drumul răutății (urâciunii) duce la moarte (*‘el-máwet*)”.

² A se vedea Ps. 27:13; 52:5/7; 142:5-6; Iov 28:13; Is. 53:8; Ier. 11:19; Ezech. 26:20; 32:23-27,32.

³ De exemplu, *‘ad* (pururi), înseamnă și timp nedefinit în trecut (Iov 20:4). De asemenea, *‘olam* (veac) are, la origine, sensul de timp nedefinit, fie în trecut (Gen. 6:4; Ps. 143:3; Ecl. 1:10 *odini-oară, demult, pe vremuri*), fie în viitor (1 Sam. 7:12 pe viață; Ps. 145:13 peste generații).

⁴ Vezi Ezech. 26:20; 31:14,16 NTR).

⁵ Termenul *šāḥat* (groapă) înseamnă în același timp și „putrezi-ciune”.

⁶ Iov 17:14; 33:24; Ps. 30:10; 49:9,10; 55:23,24; 103:4; Ezech. 28:8. Termenii *bor* și *šāḥat* se referă de asemenea la orice groapă săpată, mormânt, bazin, beci-temniță (cf. Ps. 7:16).

⁷ Ps. 88:11; Iov 26:6; 28:22; Prov. 15:11.

⁸ Deoarece *šā’ol* nu are legătură cu singura rădăcină ebraică *šā’al* (a întreba, a consulta), iar în limbile Orientului Antic Apropiat nu s-a găsit nimic asemănător până acum, ebraiștii au propus ca origine verbul ebraic *šā’a* (a fi pustiu, distrus, devastat), la care s-a adăugat terminația -L. În lexicoane apare de preferință acest sens, dar cu semnul întrebării.

⁹ Cf. Fr.Wikipedia.Org ”Sheol”.

¹⁰ Termenul *rāḥīm* (*rapium*) se găsește și în mitologia ugaritică, însemnând „(zei) vindecători”. Păgânii credeau că spiritele morților pot aduce vindecare.

¹¹ Cf. Iov 26:5; Ps. 88:10,11; Prov. 2:18; 9:18; 21:16; Is. 14:9; 26:14,19; verificați cu NTR.

¹² Cf. Lev. 19:31; 20:6,27; Deut. 18:11; 1 Sam. 28:3,7-9; 2 Împ. 21:6; 23:24; 1 Cron. 10:13; 33:6; Is. 8:19; 19:3; 29:4.

¹³ Apoc. 13:13; 1 Împ. 18:24-38; 1 Cron. 21:26; 2 Cron. 7:1-3.

Florin Lăiu este profesor de Biblie la Institutul Teologic Adventist.

NU ERA NEVOIE CA DIAVOLUL SĂ FIE PROFET, PENTRU A PREZICE CE SE VA ÎNTÂMPLA A DOUA ZI, DIN MOMENT CE STĂTEA ÎN PUTEREA LUI SĂ ÎMPLINEASCĂ ACEASTĂ PROFEȚIE.

LA ODIHNĂ – OPRIȚA MORAR – 79 DE ANI DE ADVENTISM

Această „istorie” a început acum 90 de ani, pe Valea Calovei în localitatea Obreja-CS, pe 28 martie 1927, când în familia Vârva Pavel și Ioana se naște Oprița. Chiar dacă nu a fost nici măcar o zi la școală din cauza condițiilor de viață foarte grele, a învățat totuși să citească din cel mai bun și mai eficient abecedar – Biblia. Această carte i-a rămas dragă toată viața, recitind-o de zeci de ori de la Geneza până la Apocalipsa. Chiar dacă nu a primit niciodată teme pentru acasă, era îndrăgostită de citit. În anul 1938, la vârsta de 11 ani, conștientă și convinsă de ceea ce crede, a luat decizia să încheie legământ cu Dumnezeu, coborând în apa botezului, iar de atunci, indiferent de împrejurările vieții, a rămas statorni-

că lângă Dumnezeuul căruia și-a predat viața. La vârsta de 21 de ani, drumurile ei se întâlnesc cu cele ale lui Florian, tocmai întors de pe front, din cel de-al Doilea Război Mondial, după opt ani de pribegie prin Europa. Au luat hotărârea să se căsătorească, iar acest lucru s-a întâmplat în anul 1948. Dumnezeu a binecuvântat căminul lor cu doi copii: Pavel (1952) și Florica (1957). Pe 10 februarie 1995, Florian, soțul ei, a încetat din viață, după o căsnicie de aproape 50 de ani. Fiind printre pionierii lucrării din această zonă, Oprița Morar s-a implicat activ în viața bisericii, slujind pe Dumnezeu cu toată ființa, trăind frumos înaintea oamenilor și a cerului, lăsând un bun exemplu urmașilor. A închis ochii în data de 9 octombrie 2017, având speranța întâlnirii cu Răscumpărătorul.

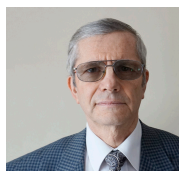
A consemnat **Natanael Jigău**, pastor.

DOUĂ NUNȚI

Nu avem a ne teme de nimic decât de a uita felul în care ne-a condus Dumnezeu și lecțiile din istoria noastră.

(Ellen G. White, *Schițe din viața mea*, ed. 2004, p. 185)

**NUNTA
MIELULUI
BENIAMIN
ROȘCA**

Ne-am propus să alternăm lecțiile din istoria noastră veche și foarte veche cu cele din istoria recentă și foarte recentă. Fiecare secundă trecută se adaugă, de fapt, istoriei.

Într-o carte de amintiri tipărită recent la Editura Viață și Sănătate (Dumitru Roșca, *Straturile Memoriei*, 2017), există o descriere relativ amănunțită a unei nunți din anii 1955–1960, care m-a surprins prin lecțiile pe care ni le oferă. Voi enumera câteva din cele reținute.

- **O remarcabilă modestie.** Îmbrăcată în portul național al zonei, mireasa avea ca semn distinctiv doar o broboadă ai cărei ciucuri ajungeau până la glezne. Mirele și tinerii care o însoțeau erau îmbrăcați ca de Sabat. Totul era făcut în casă, *handmade*, cum se zice astăzi.

- **Plăcerea de a cânta.** Pentru ca mirii „întârzie” de regulă, toată comunitatea a intonat cu înflăcărare imnuri, ceea ce s-a întâmplat, cu mare bucurie, și la programul muzical.

- **Împărtășirea bucuriei.** Mirii nu s-au așezat în fruntea unui alai de nuntă, ci până târziu, spre noapte, au trecut pe la toți localnicii pentru a-i invita la masă. În serii succesive, mai întâi bărbații, apoi femeile și copiii, au fost serviți, într-o încăpere modestă, cu cel mai comun meniu. Excepție s-a făcut pentru cei trei pastori care au avut de ales între macaroane cu brânză, cu lapte sau ma-

giun de prune. Spre sfârșit au sosit și mirii, să stea la masă cu, desigur, ultimele serii.

- **Impresionant este obiceiul invitării directe de către tinerii căsătoriți.** Este aici o paralelă larg cuprinzătoare despre biserică, mireasa care își însoțește Mirele, pentru a invita pe toți la ospățul Evangheliei.

Recent am fost invitat la o nuntă în aceeași zonă. Primul lucru pe care l-am remarcat a fost multitudinea de țări în care erau înregistrate autoturismele celor sosiți la sărbătoare. M-am simțit ca într-o adunare a națiunilor. Mirele însuși, un etiopian vorbind aproape impecabil româna, mi-a sugerat pe Cel venit de departe. Masa a fost într-un loc special, în afara localității, așa cum vom fi și noi invitați la masa de dincolo de galaxie. Meniul a fost unul special, așa cum mă aștept să fie și la masa de sus. Și încă o dată plăcerea de a cânta – soliști, grupuri, rude apropiate la program, în biserică. O formație instrumentală, noi toți și, în mod repetat, grupul mare de tineri, constituit ad-hoc, debordam de bucuria de a cânta la masă.

O parte din meniu a fost pregătit acasă, unde au fost permanent așteptați oaspeții veniți de departe, atât înainte de ceremonie, cât și după aceasta. O grijă atentă pentru toți a fost mereu prezentă. Și bucuria de a întâlni vechi cunoștințe, copii care au crescut, unii absolut de nerecunoscut, ca în cer. Spre deosebire de vechea nuntă, unde căsătoria civilă avusese loc cu o săptămână înainte, acum a fost în aceeași zi. Secolul vitezei. Mirele se grăbește. Ne așteaptă să venim la nuntă.

O nuntă este o mărturisire despre El, acum în atâtea țări și cu atâtea noi mijloace pe care le avem la îndemână, cu bucurie reînnoită în așteptarea Mirelui care vine, cu „tort” care poate fi dus și celor de acasă.

Câțiva am urcat în tren în ultima clipă, ca să mergem spre casă. Remarcabil e că mirele și mireasa erau împreună cu noi. Așa o nuntă este o ocazie să înveți să mergi, ca mireasă, cu marele Mire, spre casă. Să mergem! Și nu singuri. ■

Beniamin Roșca este pastor pensionar.

SĂ CUNOAȘTEM BIBLIA!

„Călătoria” noastră continuă cu Psalmii 34 până la Psalmii 87.

A. 1. Completați îndemnul lui David din Psalmul 34 cu acea calitate a lui Dumnezeu pe care o scoate în evidență: „Gustați și vedeți ce...”:

- a. Credincios este Domnul;
- b. Bun este Domnul;
- c. Milos este Domnul.

2. Până unde ajunge bunătatea Domnului, potrivit celor spuse de David în Psalmul 36:

- a. Până la ceruri;
- b. Până la nori;
- c. Până în vârful munților.

3. Care psalm începe cu următoarele cuvinte: „Dumnezeu este adăpostul și sprijinul nostru, un ajutor care nu lipsește niciodată în nevoi. De aceea, nu ne temem chiar dacă s-ar zgudui pământul și s-ar clătina munții în inima mărilor”?

- a. Psalmul 46;
- b. Psalmul 40;
- c. Psalmul 62.

4. Cine dintre autorii Psalmilor a spus în finalul unuia dintre ei: „Cât pentru mine, fericirea mea este să mă apropiu de Dumnezeu; pe Domnul Dumnezeu Îl fac locul meu de adăpost, ca să povestesc toate lucrările Tale”:

- a. David;
- b. Asaf;
- c. Solomon.

5. Referindu-se la vrăjmașii săi, care-l urmăreau să-i facă rău fără niciun motiv, David îi cere lui Dumnezeu să-i șteargă pe aceștia dintr-o anumită carte. Care este aceasta?

- a. Cartea de aducere aminte;
- b. Cartea vieții;
- c. Cartea dreptului.

B. În textele de mai jos lipsește un cuvânt. Încercuiește cuvântul pe care-l consideri răspunsul corect al fiecărui verset de mai jos.

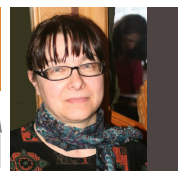
1. „Domnul este _____ meu: nu voi duce lipsă de nimic.”

- a. Prietenul;
- b. Fratele;
- c. Păstorul.

2. „Duhul Sfânt vă va _____ chiar în ceasul acela ce va trebui să vorbiți.”

- a. Ruga;
- b. Învăța;
- c. Arăta.

**MIELUSEII
TURMEI
ALINA
CHIRILEANU**

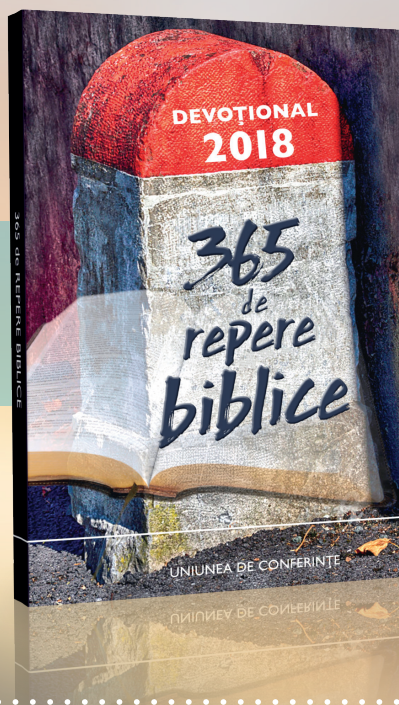

Alina Chirileanu este director asistent în cadrul Departamentului Copii, Uniunea de Conferințe.

Răspunsuri:
A. 1. b) Ps. 34:8; 2. a) Ps. 36:5; 3. a) Ps. 46; 4. b) Ps. 73:28; 5. b) Ps. 69:28.
B. 1. c) Ps. 23:1; 2. b) Luca 12:12.

DEVOȚIONALE 2018

evs
editura viață și sănătate

+4021 323 00 20 • +40740 10 10 34
comenzi@viatasisanatate.ro
www.viatasisanatate.ro

